10

de Kamer

Mei 2009

Onderzoekscommissie
Scheiding der machten

Magazine van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

I N H O U D

Voorwoord	3
Onderzoekscommissie Scheiding der machten	6
Armoede in België	11
Ontwikkelingssamenwerking	15
De strijd tegen alcohol	20
Vraag & antwoord	24
De internationale voedselcrisis	29
Samenwerking met de Congolese Assemblée nationale	33
In de marge	34

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever
Robert Myttenaere, secretaris-generaal
van de Kamer van volksvertegenwoordigers

Redactie
Dienst Public Relations
1008 Brussel
e-mail: pri@dekamer.be
Dominique Van den Bossche
tel 02 549 81 77
Anne Coppens
tel 02 549 90 46
Cathérine Manteau
tel 02 549 82 58

De redactie werd afgesloten op 10/04/2009

Aan dit nummer werkten mee:
Robert Myttenaere, Jeroen Clarisse, Reinhilde Deboutte, Hugo D'Hollander, Alberik Goris, Karin Huybens, Paul Muls, Mireille Pöttgens, Laurent Pottier, Marc Van der Hulst en Sébastien Van Koekenbeek

Vertaling
Dienst Vertaling Beknopt Verslag van de Kamer

Foto's en illustraties
Belga, Nadine Huysmans en Kurt Van Den Bossche

Vormgeving en druk
Prepress en drukkerij van de Kamer

V O O R W O O R D

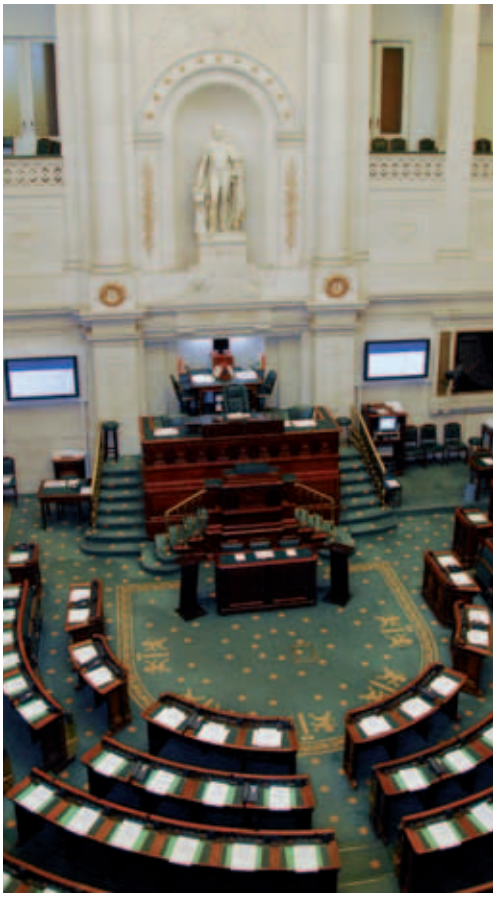

Beste lezer,

Dit is het nieuwe nummer van 'De Kamer.be', het magazine dat probeert om de burgers meer inzicht te verschaffen in de werking van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Sinds de vorige editie van oktober 2008 hebben we opnieuw een politiek turbulente periode gekend. Op 19 december 2008 bood de regering onder leiding van premier Yves Leterme haar ontslag aan dat drie dagen later werd aanvaard door de Koning. Op 30 december 2008 legde Herman Van Rompuy bij Albert II de eed af als 49ste premier van ons land. Zelf ben ik een dag later dan verkozen tot Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers, in opvolging van diezelfde Herman Van Rompuy.

Zoals ik in mijn eerste toespraak voor de Kamer op 31 december 2008 reeds zei, heeft het parlement voor mij steeds de kern uitgemaakt van mijn politieke interesse. De meest boeiende momenten uit mijn politieke loopbaan heb ik hier als fractieleider van een oppositiepartij, en later als minister van een regeringspartij meegemaakt. Het is in dit halfrond dat de parlementaire democratie op haar best is, dat de vreedzame botsing van ideeën plaatsvindt, dat ons systeem van check-and-balances volop speelt. De Franse filosoof Claude Lefort drukt het als volgt treffend uit: "De democratie is de enige samenlevingsvorm die het onophefbare sociale conflict dat aan de basis van elke maatschappij ligt, erkent. Meer nog, ze leeft van dat conflict. Het is haar bron van energie en vernieuwing. Dit geïnstitutionaliseerd systeem van meningsverschil is de kracht van onze democratie." We moeten er samen over waken dat dit zo blijft.

De Voorzitter van de Kamer moet natuurlijk vooral de debatten tussen de parlementsleden van de verschillende politieke fracties leiden. Maar ik wil meer doen dan dat. Graag wil ik de brug vormen tussen de diverse taalgemeenschappen in ons land, tussen oudere en jongere collega's, tussen onze instellingen en de burgers in ons land. Graag wil ik de wetgevende macht die deze assemblee heeft, versterken. Graag wil ik meewerken om het parlement meer slagkracht en dynamiek te geven. Graag wil ik ook nog meer dan in het verleden scholieren en studenten dit huis laten bezoeken.

De voorbije weken heb ik al enkele plannen bekendgemaakt om het parlement, en de Kamer in het bijzonder, een bijkomende dynamiek te geven en haar rol als het hart van de democratie te versterken. Zoals we allemaal weten, is de regering de plaats waar men vooral bezig is met het beleid op korte termijn. Dat bedoel ik helemaal niet denigrerend. Als lid van diverse regeringen heb ik immers vastgesteld dat het moeilijk is om als minister verder dan een legislatuur te kijken. Dat hoeft ook niet te verwonderen. De regering moet vaak inspelen op plotse gebeurtenissen en dan snel en efficiënt tot besluiten komen. Vaak gaat het parlement mee in dit ritme en beperken haar vertegenwoordigers zich in de meeste gevallen tot het stellen van vragen over dat dagdagelijkse beleid.

Uiteraard is het de rol van het parlement om de regering te controleren en te ondervragen over de beslissingen die ze dagdagelijks neemt. Maar ik hoop dat het parlement ook meer oog zou hebben voor haar wetgevende taak en voor het uitstippelen van een politiek beleid op lange termijn. Ik weet dat het niet eenvoudig

is om de wetgevende macht van het parlement te versterken. Er worden natuurlijk regelmatig wetsvoorstellen ingediend, maar slechts zelden leiden die tot een nieuwe wet. Dat komt natuurlijk door de obligate tegenstelling tussen meerderheid en oppositie. En veel heeft te maken met de vaak al te rigide partijbelangen die nu eenmaal verhinderen dat er buiten het regeerakkoord coalities worden gesmeed. Daardoor komt onze wetgeving quasi volledig tot stand via wetsontwerpen.

Wat ik zou willen doen is indieners van wetsvoorstellen aanzetten om bredere coalities te vormen, om te praten met vertegenwoordigers van andere partijen om op die manier hun voorstellen meer kansen te geven. Zo kwamen in het verleden enkele maatschappelijk belangrijke wetten juist buiten de klassieke meerderheid tot stand. Ik denk bijvoorbeeld aan de wetgeving rond ethische kwesties. Uiteraard moeten parlementsleden van de meerderheid die hun vertrouwen gaven aan een regering een vorm van loyaliteit betuigen, zoniet verloochenen ze hun eigen stemgedrag. Maar in bepaalde domeinen, zoals bij ethische kwesties, moeten andere meerderheden mogelijk zijn. Dergelijke alternatieve meerderheden moeten ook mogelijk zijn voor doelstellingen op langere termijn. Ook die vallen doorgaans buiten de reikwijdte van het bestaande regeerakkoord. Vertegenwoordigers van de diverse partijen zouden bruggen moeten kunnen slaan over de grenzen van meerderheid en oppositie om structurele oplossingen uit te werken voor grote maatschappelijke veranderingen die op ons af komen. Niet voor niets is het gezegde 'Gouverner, c'est prévoir' zo belangrijk.

Maar er is nog een belangrijke taak weggelegd voor de parlementsleden. Jaarlijks worden talloze wetten goedgekeurd en ingevoerd, maar slechts zelden worden er afgeschaft. Daarnaast stellen we regelmatig vast dat bestaande wetten niet behoorlijk zijn opgesteld. Om die twee euvels te bestrijden, ben ik van plan om in de schoot van het parlement een *Commissie voor de Doorlichting van Wetten* op te richten die tot taak heeft overbodige wetten en regels te schrappen en bestaande wetten, die aanleiding geven tot betwisting of onbedoelde neveneffecten, te evalueren en te verbeteren. Dat laatste kan natuurlijk het best gebeuren binnen de bevoegde commissies, maar de algemene commissie die ik voorstel zou wel de detectie en selectie kunnen doen op basis van bijvoorbeeld veelvuldige aanklachten tegenover bestaande wetgeving bij de Raad van State of andere rechtsinstanties. We hoeven echt niet te wachten tot de schadelijke effecten van een manke wetgeving zichtbaar worden om bij te sturen en indien nodig te corrigeren. Ook het afschaffen van overbodige wetgeving lijkt me een taak van het parlement.

Nog belangrijker lijkt me de oprichting van een *Commissie voor de Toekomst*. Een dergelijke commissie heb ik aan het werk gezien in het Finse parlement. Bedoeling is om maatschappelijke evoluties, die in elk geval een belangrijke impact zullen hebben op onze samenleving, in kaart te brengen en erop te anticiperen. Daarvoor moeten nationaal en internationaal gerenommeerde specialisten, wetenschappers en

Wat is de rol van de Kamervoorzitter?

- De voorzitter treedt op als woordvoerder van de Kamer.
- Hij leidt de debatten in de plenaire vergadering:
  - Hij handhaaft de orde en waakt over de naleving van het reglement. Zo ziet hij er bijvoorbeeld op toe dat de Kamerleden de toegewezen spreektijd respecteren.
  - Hij oordeelt over de ontvankelijkheid van teksten.
  - Hij formuleert de vragen waarover gestemd wordt en organiseert de stemmingen.
  - Hij mengt zich alleen in een debat om de stand van zaken toe te lichten. Indien hij wil deelnemen aan een debat moet hij de voorzittersstoel verlaten en zijn plaats in het halfrond innemen. Hij neemt wel vanaf de voorzittersstoel deel aan de stemmingen.
- De voorzitter zit het Bureau (het hoogste bestuursorgaan van de Kamer) en de Conferentie van voorzitters (het orgaan dat de werkzaamheden van de Kamer plant) voor.
- De voorzitter zit een aantal commissies voor, zoals de commissie voor de Comptabiliteit.

Als de voorzitter afwezig is, wordt hij vervangen door een ondervoorzitter. De ondervoorzitters van de Kamer zijn Corinne De Permentier (MR), Colette Burgeon (PS), Herman De Croo (Open Vld), Dirk Van der Maelen (sp.a) en Filip De Man (VB).

filosofen worden uitgenodigd die ons het nodige cijfermateriaal kunnen bezorgen en die deze evoluties kunnen duiden. Denk aan de vergrijzing, de bescherming van onze privacy, de effecten van de globalisering, ons milieu- en energiebeleid. Het zijn enorme uitdagingen die we in een dergelijke commissie over de partijgrenzen heen zouden kunnen behandelen om aanbevelingen te doen aan de regering.

Ik hoop bij dit alles dat de media eveneens belangstelling zullen tonen. *De Commissie voor de Toekomst* zou ik graag publiek willen houden, zodat zowel individuen, actiegroepen, belanghebbende organisaties, middenveldgroepen als gewone burgers kunnen participeren en hun inbreng doen. En waar ook de media aandacht aan besteden. Ik besef immers heel goed dat een maatschappelijke discussie maar echt leeft als de media erop inspelen in de vorm van opiniestukken, de websites van de kranten, de lezersrubrieken en televisieprogramma's. Aan de andere kant begrijp ik natuurlijk dat datgene wat we in de *Commissie voor de Toekomst* doen ook voldoende relevant moet zijn om de media wakker te houden. Dat samenspel tussen parlement en media, tussen maatschappelijke discussie en concrete voorstellen, kan de motor zijn van nieuwe denkpistes die uiteindelijk ten goede komen aan de ganse samenleving.

Om de burgers bij dit alles te betrekken, ben ik ook van plan om in de komende maanden van start te gaan met een dagelijkse elektronische nieuwsbrief waarop burgers gratis kunnen inschrijven en die de ontvangers op de hoogte moet houden van de bijeenkomsten die we houden, de aanbevelingen die we doen en de uiteindelijke resultaten. Daarnaast zal ik ook een reeks voorstellen doen om de nieuwe communicatiemiddelen, zoals het internet, beter in te zetten om zoveel mogelijk burgers, vooral jongeren, nog beter te betrekken bij de kern van onze democratische samenleving.

In dit magazine vindt u tal van artikels die betrekking hebben op politieke kwesties die in de Kamer besproken worden. Ze geven de lezer een goed beeld van de veelheid aan onderwerpen die er aan bod komen. Ik wens u alvast veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,

Patrick Dewael
Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers

Onderzoekscommissie

Journalisten wachten op nieuws tijdens een vergadering met gesloten deuren

Scheiding der machten

In het Fortis-dossier hebben contacten plaatsgevonden die het principe van de scheiding der machten in gevaar hebben gebracht, lezen we in de conclusies van de onderzoekscommissie Scheiding der machten. Op 19 maart 2009 stelde de onderzoekscommissie haar verslag voor aan de voltallige Kamer.

Hierna volgt een zeer beknopte samenvatting van wat er gebeurde in de maanden oktober, november en december 2008. Wie het dossier in de media gevolgd heeft, weet dat het bijzonder ingewikkeld is. Wie de details wil kennen, kan het verslag van de onderzoekscommissie raadplegen op de website van de Kamer.

Oktober – december 2008

In de zomer van 2008 brak een wereldwijde financiële crisis uit. Banken gingen onderuit. Ook Belgische banken kwamen in ademnood.
Begin oktober 2008 besliste de Belgische Staat de Fortis Bank te verkopen aan PNB Paribas. In haar persbericht van 6 oktober 2008 verantwoordde de federale regering die beslissing als volgt: “Aangezien Fortis Bank Belgium opgenomen wordt in een vooraanstaande groep, met name BNP Paribas, en de Belgische overheid in BNP Paribas een aanzienlijke participatie verwerft, wordt een duurzame oplossing geboden voor de toekomst van Fortis Bank Belgium. Op die manier worden de belangen van de spaarders en de klanten optimaal beschermd. Zo bevestigt de regering haar engagement om ervoor te zorgen dat geen enkele klant of spaarder in de kou blijft staan.”

De aandeelhouders reageerden bijzonder verrast. Een zo belangrijke beslissing hoort te worden genomen door de aandeelhouders tijdens een algemene vergadering, luidde het. Het advocatenbureau Modrikamen spande een rechtszaak in kort geding aan voor de rechtbank van koophandel van Brussel. Hij deed dat in naam van zowat 140 aandeelhouders die samen meer dan 3 miljoen aandelen in handen hadden.

Op 6 november 2008 gaf het openbaar ministerie een negatief advies met betrekking tot de verkoop.

Op 18 november 2008 kreeg de federale regering van de rechter in eerste aanleg gelijk: de verkoop van Fortis Bank Belgium aan BNP Paribas was rechtsgeldig.

De aandeelhouders namen met die uitspraak geen genoegen. Ze beslisten in beroep te gaan. De zaak werd voorgelegd aan de drie rechters van de 18de kamer van het hof van beroep van Brussel.

Op 12 december 2008 velde het hof van beroep van Brussel zijn arrest: de verkoop van Fortis Bank Belgium aan BNP Paribas werd opgeschort. De aandeelhouders trokken dus alsnog aan het langste eind. Het arrest was evenwel slechts door twee van de drie rechters ondertekend. De derde rechter, rechter Schurmans, had zich een paar dagen voordat het arrest geveld zou worden ziek gemeld. Op zich vormde dat geen probleem. Indien één van de drie rechters in de beroepsprocedure niet in de mogelijkheid is om een arrest te ondertekenen, maakt de griffier daarvan melding onderaan de akte en is de beslissing geldig met de handtekening van de overige rechters.

Belga Picture

Intussen deden geruchten de ronde over onenigheid tussen de drie rechters. Ook dat hoefde geen probleem te zijn. Indien de drie rechters het niet eens zijn over het arrest, haalt de meerderheid het. Maar het feit dat die informatie was uitgelekt, vormde wel een probleem. Het geheim van het beraad was geschonden.

Tegelijk circuleerden er geruchten over mogelijke pogingen tot beïnvloeding van de rechterlijke macht door ministers of medewerkers van hun beleidscellen.

Op 17 december 2008 bond voormalig premier Leterme de kat de bel aan. In een brief aan toenmalig minister van Justitie Vandeurzen verwees hij uitdrukkelijk naar de geruchten en gaf hij een gedetailleerde uitleg over de contacten die er geweest waren tussen vertegenwoordigers van de rechterlijke macht en medewerkers van onder meer zijn beleidscel. De brief werd bezorgd aan alle Kamerleden.

Weinig later richtte Ghislain Londers, eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, een brief en vervolgens een zeer uitgebreide nota aan gewezen Kamervoorzitter Van Rompuy.

De crisis bereikte een hoogtepunt toen premier Leterme, minister van Justitie Vandeurzen en minister van Overheidsbedrijven Vervotte ontslag namen.

Parlementaire onderzoekscommissie

Op 15 januari 2009 besliste de Kamer van volksvertegenwoordigers een onderzoekscommissie op te richten die moest nagaan of de scheiding der machten al dan niet geëerbiedigd werd.

De onderzoekscommissie startte in moeilijke omstandigheden. Er was discussie over de wenselijkheid van een onderzoekscommissie omdat er tegelijk een tuchtonderzoek en een strafonderzoek naar dezelfde feiten aan de gang was. De juridische dienst van de Kamer adviseerde evenwel dat de commissie haar werkzaamheden zou voortzetten.

Tal van vertegenwoordigers van de rechterlijke macht, de ministers van de federale regering en medewerkers van de bij het dossier betrokken ministers kwamen in de onderzoekscommissie onder eed getuigen.

Op basis van de informatie waarover ze beschikte (getuigenissen, brieven, voorgelegde documenten), maakte de onderzoekscommissie een inventaris op van alle relevante contacten die hadden plaatsgehad tussen de leden van de uitvoerende macht of hun medewerkers en de rechterlijke macht. Contacten die de onderzoekscommissie problematisch vond, kregen een knipperlicht. Op basis van de knipperlichtennota formuleerde de commissie conclusies en deed ze aanbevelingen.

Conclusies

De onderzoekscommissie stelde dat de wet heel weinig bepaalt in verband met de contacten tussen de ministeriële kabinetten en leden van de rechterlijke macht. Ze stelde vast dat er in het Fortis-dossier contacten hadden plaatsgevonden die het principe van de scheiding der machten in gevaar hadden gebracht.

De commissie stelde ook vast dat incidenten die zich hadden voorgedaan tijdens de behandeling in beroep publiek waren gemaakt. Aangezien er daarover nog tucht- en strafonderzoeken aan de gang waren, kon de commissie nog geen conclusies trekken. Na afloop van die onderzoeken kan de onderzoekscommissie haar werkzaamheden eventueel hervatten. Daarvoor is wel een beslissing van de Kamer vereist.

Aanbevelingen

De onderzoekscommissie formuleerde drie soorten aanbevelingen: aanbevelingen in verband met de scheiding der machten, aanbevelingen om de werking van het gerecht te verbeteren en aanbevelingen om de werking van onderzoekscommissies te verbeteren. Enkele voorbeelden.

- Momenteel heeft de zittende magistratuur geen officiële woordvoerder of vertegenwoordiger. De voorzitter van een rechtbank is wettelijk gezien niet de woordvoerder. Er moet worden overwogen een orgaan op te richten dat de zittende magistratuur vertegenwoordigt in de contacten met de minister van Justitie en het parlement. Die aanbeveling is er gekomen naar aanleiding van de brief van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, Ghislain Londers, aan de Kamervoorzitter. Volgens sommigen is hij met dat initiatief zijn boekje te buiten gegaan.
- De relatie tussen de minister van Justitie en het openbaar ministerie moet worden herbekeken. Meer bepaald de rol van de minister in individuele dossiers waarin de Belgische Staat partij is. In die dossiers is de minister als het ware rechter en partij.
- De detachering van parketmagistraten naar de beleidscel van een minister kan problematisch zijn vanuit het oogpunt van de scheiding der machten. De kans bestaat dat de gedetacheerde informele contacten onderhoudt met het parket waar hij vandaan komt. Anderzijds is het voor de minister van Justitie heel belangrijk in zijn diensten mensen te hebben die de gerechtelijke wereld goed kennen. De onderzoekscommissie

Ghislain Londers, eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, komt getuigen

Openbaar ministerie of parket
Het openbaar ministerie vertegenwoordigt bij elke rechtbank of elk hof de belangen van de maatschappij. Het openbaar ministerie heeft als hoofdtaak misdrijven op te sporen en vermoedelijke daders te vervolgen. De leden van het openbaar ministerie vormen de **staande magistratuur**. De organisatie als geheel is het openbaar ministerie. De vertegenwoordiging ervan bij een bepaalde rechtbank of een bepaald hof noemen we het **parket** of **parket-generaal**. De rechterlijke ambtenaren die aan een parket verbonden zijn, noemen we **parketmagistraten**. Bij de rechtbanken van eerste aanleg treden de **Procureur des Konings** en zijn substituten op als openbaar ministerie. Bij de hoven van beroep en het Hof van Cassatie wordt het ambt van openbaar ministerie waargenomen door de **procureur-generaal**.

Zittende magistratuur
Onder de zittende magistratuur verstaan we het geheel van rechters. Zij spreken recht: ze luisteren naar de argumenten van de verschillende partijen en spreken een vonnis of arrest uit.

Kort geding
Een gerechtelijke procedure kan vrij lang duren. Maar er zijn omstandigheden waarin een snelle uitspraak van de rechter vereist is. Voor die spoedeisende gevallen voorziet het gerechtelijk wetboek in de kortgedingprocedure. De uitspraak in kort geding is voorlopig, niet definitief. De definitieve beslissing wordt achteraf genomen door de rechtbank ten gronde.

stelde daarom voor detacheringen te beperken tot die kabinetten waar ze onontbeerlijk zijn. Bovendien stelde ze voor dat er gedragsregels opgesteld zouden worden waaraan de gedetacheerden zich moeten houden.

- Magistraten moeten niet alleen onpartijdig zijn, ze moeten ook alles doen om te voorkomen dat er een schijn van partijdigheid wordt gewekt.
- De onderzoekscommissie stelde vast dat verschillende tuchtprocedures die bij het hof van beroep van Brussel werden ingeleid zonder gevolg dreigen te blijven. Daarom moet het mogelijk worden om een tuchtprocedure te onttrekken aan een bepaald hof om ze aan een ander hof toe te vertrouwen.

Scheiding der machten

Het beginsel van de scheiding der machten werd voor het eerst verwoord door Charles Montesquieu (1689-1755) in zijn *De l'esprit des lois* (Over de geest van de wetten). In dat werk bestudeerde hij verschillende staatsvormen. Hij kwam tot de conclusie dat de macht verdelen over drie organen de beste manier was om machtswillekeur te voorkomen.

Wat zegt de Belgische Grondwet?

De Belgische Grondwet bevat geen enkele specifieke bepaling betreffende de scheiding der machten. Het principe kan evenwel ondubbelzinnig uit de Grondwet worden afgeleid, meer bepaald uit de volgende artikelen:
Artikel 36: "De federale wetgevende macht wordt gezamenlijk uitgeoefend door de Koning, de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat."
Artikel 37: "De federale uitvoerende macht, zoals zij door de Grondwet is geregeld, berust bij de Koning."
Artikel 88: "De persoon des Konings is onschendbaar; zijn ministers zijn verantwoordelijk."
Artikel 40: "De rechterlijke macht wordt uitgeoefend door de hoven en rechtbanken. De arresten en vonnissen worden in naam des Konings ten uitvoer gelegd."

Wat betekent dat nu in de praktijk?

Het beginsel van de scheiding der machten houdt niet in dat drie afzonderlijke categorieën van organen exclusieve machten uitoefenen. We spreken dan ook beter van een samenwerking van de machten. Zo oefent de Kamer van volksvertegenwoordigers bepaalde rechterlijke bevoegdheden uit (opheffing van de onschendbaarheid van een minister, de goedkeuring van de geloofsbrieven van haar leden,…) en is ze betrokken bij de benoeming of de voordracht van kandidaten voor sommige functies (raadsheren bij de Raad van State en rechters bij het Grondwettelijk Hof). Bovendien is het parlement niet de enige drager van de wetgevende macht. Ook de regering kan wetsinitiatieven nemen.

Eerste aanleg en beroep (dubbele aanleg)
Wie een geding voor de rechtbank verliest, kan de zaak volledig opnieuw laten behandelen door andere rechters op een hoger niveau. Dat heet in (hoger) beroep gaan. De beroepsprocedure heeft als doel de partijen in het geschil te beschermen tegen vergissingen of willekeur.

Hof van Cassatie
Het Hof van Cassatie is het hoogste rechtscollege. Het Hof behandelt cassatieberoepen tegen uitspraken van hoven en rechtbanken. Het gaat daarbij alleen na of de wet juist geïnterpreteerd en toegepast werd en of er geen procedurefouten werden begaan. Het Hof doet geen uitspraak over de grond van de zaak.

Kabinet of beleidscel?
Elke minister of staatssecretaris heeft een beleidscel en een secretariaat. De beleidscel bestaat uit adviseurs die voorstellen uitwerken in overleg met de diensten waarvoor de minister bevoegd is. Voor de Copernicushervorming noemden we het geheel van medewerkers van een minister zijn 'kabinet'. Dat woord wordt ook nu nog af en toe gebruikt.

Detachering
Detachering houdt in dat een werknemer tijdelijk elders dan bij zijn eigen werkgever tewerkgesteld wordt. Vaak betekent de werknemer door zijn ervaring een meerwaarde voor zijn (tijdelijke) nieuwe werkgever.

En Montesquieu dan? Het was er Montesquieu in de 18de eeuw niet om te doen drie machten op te richten die volledig onafhankelijk zouden zijn van elkaar. Hij wou wel de absolute macht van de Staat breken en machtswillekeur onmogelijk maken door de macht over de staatsorganen te verdelen zodat ze elkaar in evenwicht zouden houden.

Onderzoekscommissie

De onderzoekscommissie is een van de middelen die het parlement ter beschikking heeft om zijn controletaak uit te oefenen.
Een onderzoekscommissie heeft in principe dezelfde bevoegdheden als een onderzoeksrechter in een gerechtelijk onderzoek. De commissie kan getuigen oproepen en onder eed verhoren. Ze kan getuigen met elkaar confronteren. Ze kan documenten opvragen en in beslag laten nemen, huiszoekingen laten uitvoeren, plaatsbezoeken organiseren,… Een onderzoekscommissie kan deskundigen aanstellen om haar bij te staan.

De politieke fracties zijn in een onderzoekscommissie vertegenwoordigd evenredig met de sterkte van de fractie in de plenaire vergadering.

Openbaar

De vergaderingen van een onderzoekscommissie zijn in principe openbaar, maar de commissie kan op elk moment beslissen om met gesloten deuren te vergaderen.

De openbare vergaderingen van de onderzoekscommissie Scheiding der machten waren online te volgen op de website van de Kamer en op enkele nieuwssites.
Het verslag van de onderzoekscommissie kunt u raadplegen op www.dekamer.be .■

De onderzoekscommissie op **www.dekamer.be**

Verslag onderzoekscommissie
▶Wetsontwerpen en wetsvoorstellen
▶▶Document 1711/007

Bespreking van het verslag in de plenaire vergadering
▶Integraal verslag
▶▶19 maart 2009

Belga Picture

Armoede in België

België behoort tot de 20 meest ontwikkelde landen ter wereld. Het is een rijk land. Toch is 1 Belg op 7 arm. De federale regering nam zich daarom voor om van de strijd tegen de armoede een prioriteit te maken. Staatssecretaris voor Armoedebestrijding Delizée stelde in de Kamer het federaal armoedeplan en de armoedebarometer voor. Het armoedeplan omvat 59 maatregelen om armoede vanuit zoveel mogelijk invalshoeken te bestrijden. Want, zo stelt de staatssecretaris, armoede is niet alleen een kwestie van inkomen. Armoede heeft betrekking op alle aspecten van het leven: werk, onderwijs, gezondheidszorg, huisvesting… Met de armoedebarometer kunnen de beleidsmakers nagaan hoe de armoede in ons land evolueert om sneller en gerichter te kunnen ingrijpen.

Armoede in cijfers

1 Belg op 7 kent een 'verhoogd armoederisico'. Dat betekent, dat 14,7% van de bevolking of 1 470 000 personen een inkomen hebben dat lager is dan 860 euro per maand voor een alleenstaande of 1 805 euro per maand voor een gezin met 2 kinderen. Armoede treft vooral eenoudergezinnen, gepensioneerden en alleenstaanden.
De armoede is in België (14,7%) groter dan in Nederland (10%), Duitsland (13%), Frankrijk (13%) en Luxemburg (14%).

Armoede aanpakken

Belga Picture

Staatssecretaris voor Armoedebestrijding Jean-Marc Delizée werkte het **federaal plan armoedebestrijding** uit. Het bevat maatregelen op het gebied van lonen, werk, gezondheid, huisvesting, toegang tot energie en overheidsdiensten.
Het volledige plan vindt u op het internet. Wij pikken er een aantal maatregelen uit.

- De regering maakt werk van een verhoging van de laagste sociale uitkeringen en van de minimumpensioenen. Tegelijk moet werken aantrekkelijk blijven en dus moeten ook de minimumlonen naar omhoog.
- De regering wil de koopkracht van de gezinnen opkrikken, onder meer door een dertiende maand kinderbijslag in te voeren.
- Veel Belgen kopen op krediet en komen daardoor in de problemen. De regering wil komaf maken met de soms agressieve verkoopppraktijken. Ook de reclame voor kredietverstrekking en kredietkaarten zou aan banden moeten worden gelegd.
- Er worden maatregelen in het vooruitzicht gesteld om de toegang tot medische verzorging te garanderen voor iedereen, bijvoorbeeld gratis tandverzorging voor jongeren tot 18 jaar. De kosten voor de patiënten moeten beperkt blijven en indien nodig moeten sommige facturen omlaag. Nu komt het te vaak voor dat mensen zich niet laten verzorgen of medische verzorging uitstellen omdat ze er het geld niet voor hebben.
- De staatssecretaris wil de toegang tot het Omnio-statuut vereenvoudigen. Dat statuut kennen de ziekenfondsen toe aan personen met een laag inkomen. Ze betalen dan minder voor bepaalde medische zorgen. Slechts een vijfde van de rechthebbenden vraagt het statuut evenwel aan en krijgt het dus ook daadwerkelijk. De staatssecretaris hoopt dat rechthebbenden het Omnio-statuut in de toekomst automatisch krijgen. Dat kan bijvoorbeeld als de overheidsdienst Financiën, de ziekenfondsen en het RIZIV gegevens uitwisselen.
- Personen die recht hebben op het Omnio-statuut moeten informatie krijgen over de andere voordelen waarop ze recht hebben, zoals het gunsttarief voor het openbaar vervoer en het sociaal tarief voor energie. Op termijn zouden die voordelen automatisch toegekend moeten worden.
- De staatssecretaris wil de OCMW's aanmoedigen om zoveel mogelijk leefloontrekkers aan een job te helpen. Een betaalde job is immers de beste weg om uit de armoede te geraken. De OCMW's kunnen zelf als werkgever optreden en leefloontrekkers met een tijdelijk contract aan een job helpen. Zo doen de betrokkenen werkervaring op en vinden ze nadien gemakkelijker een vaste baan.
- De federale regering wil de gemeenten nogmaals wijzen op het belang van de affichering van huurprijzen. Nu gebeurt het dat de verhuurder van een woning een hogere huur vraagt wanneer kansarmen, leefloontrekkers of niet-Belgen zich als kandidaathuurder aanbieden. Daardoor vinden die mensen moeilijker een huurwoning.
- In verband met het energiezuinig maken van woningen promoot de staatssecretaris het derde-investeerdermechanisme. Daarbij worden bijvoorbeeld isolatiewerken aan een woning niet door de eigenaar maar door een derde, overheid of privé, gefinancierd. De eigenaar betaalt de investering in schijven terug, gespreid over een aantal jaren. Hij kan die terugbetaling zonder problemen doen omdat hij door de isolatie van zijn woning minder verwarmingskosten heeft.
- De overheidsdiensten moeten toegankelijk zijn voor iedereen. Er moet één enkel loket komen voor rechtshulp en er komt een werkgroep voor de vereenvoudiging van de rechtstaal.
- Iedereen moet toegang hebben tot computers en het internet. Openbare computerruimtes moeten zichtbaarder worden. Overheidsdiensten zouden computers die ze wegdoen ter beschikking kunnen stellen van OCMW's, openbare computerruimten of verenigingen.

Het armoedeplan van staatssecretaris Delizée wordt in de Kamer goed opgevolgd. De commissie Volksgezondheid wijdde al verschillende vergaderingen aan het plan.

Medische verzorging moet toegankelijk worden voor iedereen

Bij de voorstelling van het plan zei **Kamerlid van Daele (CD&V)** te betreuren dat het plan geen enkel cijfer bevat. Er is nood aan een kostenraming voor de verschillende maatregelen.
De staatssecretaris beklemtoonde dat hij wel degelijk over het kostenplaatje had nagedacht. Er zijn maatregelen die niets kosten, zoals ervoor zorgen dat de wet inzake het affi-cheren van huurprijzen wordt toegepast. Er zijn maatregelen die kunnen worden uitgevoerd binnen de begroting van een bepaald departement, zoals gezonde voeding promoten bij kwetsbare groepen of ervoor zorgen dat iedereen toegang krijgt tot het internet. Maar er zijn ook maatregelen die meer tijd vergen en waarvoor een programmering over meerdere jaren moet worden gemaakt, zoals het optrekken van de minimumuitkeringen, aldus de staatssecretaris.

De verhoging van de uitkeringen: voor de leden van de Ecolo-Groen!-fractie is dat een van de prioriteiten. Ze verwezen naar het wetsvoorstel dat ze in juli 2007 indienden om het leefloon op te trekken tot boven de armoedegrens. **Kamerlid Genot (Ecolo-Groen!)** stelde dat alle vervangingsinkomens tot boven de armoedegrens zouden moeten worden opgetrokken.

Het is de ambitie van staatssecretaris Delizée om de minimumuitkeringen te verhogen tot op het niveau van de Europese armoedegrens. Dat is 860 euro voor een alleenstaande. Het moet wel in stappen gebeuren. De begroting voor 2009 voorziet, gezien de erg moeilijke omstandigheden, in een verhoging van de laagste sociale uitkeringen met 2%. Het leefloon van een alleenstaande wordt opgetrokken van 711 naar 726 euro, dat van een gezinshoofd van 948 naar 967 euro per maand.

In het armoedeplan is er her en der sprake van, bepaalde rechten op termijn automatisch toe te kennen aan de rechthebbenden. Nu moeten de betrokkenen daarvoor nog een aanvraag indienen. **Kamerlid Schyns (cdH)** wou weten wat die maatregelen zullen kosten.

RIZIV (Rijksdienst voor ziekte- en invaliditeitsverzekering)
Het RIZIV is een federale instelling die, net als de ziekenfondsen, een belangrijke rol speelt inzake gezondheidszorg. Het RIZIV heeft zeer uiteenlopende opdrachten. Het stelt onder meer de regels op voor de terugbetaling van geneeskundige prestaties en geneesmiddelen en bepaalt de tarieven ervan. Zo bepaalt het RIZIV bijvoorbeeld hoeveel een raadpleging bij de tandarts kost en hoeveel het ziekenfonds terugbetaalt.

OCMW
Het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn is een openbare instelling die iedereen in de mogelijkheid moet stellen om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. De dienstverlening van een OCMW neemt niet alleen de vorm aan van materiële hulp, maar kan ook bestaan in het verstrekken van inlichtingen en raadgevingen of het vervullen van formaliteiten. Er is een OCMW in elke stad en elke gemeente.

Leefloon
Wie geen bestaansmiddelen heeft en geen recht heeft op een werkloosheidsuitkering kan bij het OCMW aankloppen voor een leefloon. Vroeger spraken we van het bestaansminimum. De wet bepaalt wie recht heeft op een leefloon.

Kruispuntbank sociale zekerheid (KSZ)
De KSZ heeft tot doel gegevens uit te wisselen tussen de instellingen van de sociale zekerheid (de ziekenfondsen, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers,…). De KSZ vormt de motor van het e-government in de sociale sector. E-government betekent dat de overheid moderne technologieën, internet en nieuwe media inzet om haar dienstverlening aan burgers en ondernemingen te verbeteren. De Kruispuntbank werd opgericht bij wet van 15 januari 1990.

▶ www.ksz.fgov.be

Volgens staatssecretaris Delizée kan die maatregel nog niet worden becijferd omdat de technische aspecten nog moeten worden uitgewerkt. Voor de fiscale gegevens van de betrokkenen wordt een beroep gedaan op de Kruispuntbank van de sociale zekerheid en op de federale overheidsdienst Financiën. Ook andere actoren, zoals de ziekenhuizen, zullen bij de uitvoering van de maatregel betrokken worden.

Kamerlid Bonte (sp.a) zei zich in het bijzonder zorgen te maken over het groeiend aantal personen dat zijn betalingsverplichtingen niet meer kan nakomen. Kredieten en reclame voor kredieten beter reglementeren zijn maatregelen die de begroting weinig kosten, aldus het sp.a-Kamerlid. Hij vindt dat de wetgeving moet worden bijgestuurd. Een consumentenkrediet zou alleen mogen worden toegekend aan personen die er nog geen hebben. Hij betreurt dat de OCMW's niet bevoegd zijn om mensen te helpen die voor het eerst moeite hebben hun lening terug te betalen en pas mogen optreden wanneer de toestand al kritiek is.

Staatssecretaris Delizée trad hem bij. Een aanpassing van de wet en een strengere bestraffing van kredietverleners zonder scrupules zijn noodzakelijk, aldus de staatssecretaris, maar daarover bestaat helaas geen eensgezindheid binnen de regering. De staatssecretaris zou ook graag zien dat de OCMW's sneller kunnen optreden.

Kamerlid Otlet (MR) pleitte in dat verband voor de oprichting van een coördinatiedienst in elke gemeente. Wanneer de sociale situatie van iemand achteruitgaat, zijn daar meestal wel een aantal anderen van op de hoogte. Dat kan een politieagent zijn, de postbode, de thuisverpleger, een leerkracht, de huisvestingsmaatschappij, de sociale dienst van het OCMW of het ziekenfonds… Maar doordat zij met die informatie nergens terechtkunnen, wordt de betrokkene ook niet geholpen en gaat het van kwaad naar erger. Jacques Otlet wenst een debat over de noodzakelijke coördinatie van informatie en preventie. Mensen in moeilijkheden moeten zo snel mogelijk geholpen worden.

De armoedebarometer

Meten om te weten

In zijn armoedeplan kondigde staatssecretaris Delizée de armoedebarometer aan. Dat is een instrument waarmee we vrij gedetailleerd kunnen opvolgen hoe de armoede in België evolueert. Op 11 februari 2009 stelde hij de armoedebarometer voor in de Kamercommissie Sociale zaken.
De armoedebarometer houdt rekening met 15 indicatoren en geeft daarbij telkens aan hoe groot de kans is dat iemand in de armoede belandt.

Vragen

De barometer stelt o.a. de volgende vragen:

- Heeft iemand een betaalde job, ontvangt hij een werkloosheidsuitkering, een leefloon of een pensioen?
- Is hij voltijds, deeltijds of tijdelijk tewerkgesteld (geweest)?
- Wat is zijn opleidingsniveau?
- Heeft hij een of meer consumentenkredieten?
- Zijn er achterstallige facturen voor basisbehoeften zoals water, elektriciteit, huur, medische verzorging…?
- Heeft de betrokkene het aflopen jaar medische verzorging om financiële redenen uitgesteld?
- Wat is de kwaliteit van de woning?

En vaststellingen

- Wie werkloos is in België, heeft 31,2% kans om in een armoedesituatie te belanden. Voor invaliden of zieken is dat 25,3%.
- 32,5% van de alleenstaande ouders is arm.
- 22,3% van de personen met een laag opleidingsniveau is arm.
- 5,1% van de huishoudens komt in een armoedesituatie terecht door consumentenkredieten die moeten worden afbetaald.
- 5,7% van de totale bevolking heeft ten minste twee achterstallige facturen voor basisbehoeften (water, elektriciteit, huur…). In de groep met de 20% laagste inkomens is dat 15,8%.
- 2,3% van de totale bevolking leeft in een gezin waar iemand het voorbije jaar gezondheidszorgen heeft moeten uitstellen of annuleren om financiële redenen. In de groep met de 20% laagste inkomens is dat 6,6%.
- 7,4% van de werkenden met een laag onderwijsniveau (lager middelbaar) is arm. Bij de werkenden met een diploma middelbaar onderwijs is dat 4,4%. Bij de werkenden met een diploma hoger onderwijs is dat 2,4%.
- 13,8% van de jongeren tussen 18 en 24 jaar dat ten hoogste een diploma lager middelbaar onderwijs heeft, is arm.

Dat zijn maar enkele van de vele vaststellingen die de armoedebarometer doet. Wil u meer weten over armoede in België, surf dan naar de website van de **overheidsdienst Maatschappelijke integratie en Armoedebestrijding**: www.mi-is.be . U kunt er ook een papieren versie bestellen.

De armoedebarometer is het resultaat van een samenwerking tussen verschillende actoren: de federale overheidsdiensten, de gemeenschappen en gewesten, de universiteiten, experts in de statistiek en verenigingen die actief zijn in de armoedebestrijding.■

Het beleid van minister
van Ontwikkelingssamenwerking
Charles Michel

Meer geld voor ontwikkelingshulp

Begroting en beleidsnota's

Elk najaar dient de federale regering bij de Kamer van volksvertegenwoordigers de begroting voor het volgende kalenderjaar in. Dat is een raming van ontvangsten en uitgaven. De federale regering kan de begroting maar uitvoeren, dit wil zeggen belastingen innen en uitgaven doen, nadat de Kamerleden de begroting goedgekeurd hebben.
Om de begroting met kennis van zaken te kunnen beoordelen, moeten de Kamerleden wel weten wat de federale regering precies van plan is. Koken kost geld, maar wat staat er op het menu? Daarom maakt elke minister en elke staatssecretaris voor zijn/haar domein een beleidsnota op. Daarin legt hij/zij uit wat hij/zij wenst te verwezenlijken en hoe.
De beleidsnota's worden eerst gewikt en gewogen in de verschillende commissies. Zo bespreekt de Kamercommissie Volksgezondheid de beleidsnota van de minister van Volksgezondheid, de Kamercommissie Justitie de beleidsnota van de minister van Justitie, enzovoort. De commissieleden kunnen wijzigingen voorstellen. Aan het einde van de bespreking brengt elke commissie een advies uit over de beleidsnota en de overeenkomstige delen van de begroting. Vervolgens worden alle beleidsnota's en de volledige begroting besproken in de commissie Financiën en Begroting en wordt er over de begroting in haar geheel gestemd. Ten slotte komen de beleidsnota's en de begroting op de agenda van de plenaire vergadering. De voltallige Kamer bespreekt alle beleidsnota's en de volledige begroting en stemt erover.

In dit magazine zoomen we in op de beleidsnota van de minister van Ontwikkelingssamenwerking.

De krachtlijnen van de beleidsnota

In 2009 zal België 0,6% van zijn bruto nationaal inkomen aan ontwikkelingssamenwerking besteden. Ondanks de moeilijke economische situatie blijft ons land bij zijn voornemen om het budget voor ontwikkelingssamenwerking tegen 2010 op te trekken naar 0,7% van het BNI.
Ons land legt duidelijke klemtonen.

- De Belgische regering wil nog een tandje bijsteken om de millenniumdoelstellingen te bereiken.
- Ons land zal meer aandacht besteden aan de landbouw- en voedselproblematiek. Het jaar 2008 heeft immers pijnlijk duidelijk gemaakt hoe enorm belangrijk landbouw wel is. De voedselcrisis heeft het aantal personen dat honger lijdt, doen stijgen van 850 naar 925 miljoen. België heeft zich ertoe verbonden om tegen 2010 10% van zijn officiële ontwikkelingshulp aan landbouw te besteden. Tegen 2015 moet dat 15% zijn. Ons land heeft zich uitgesproken voor de ontwikkeling van regionale markten, voor steun aan de familiale landbouw, voor een opwaardering van vrouwen in de landbouw en voor steun aan landbouworganisaties.
- De Afrikaanse landen blijven onze belangrijkste partnerlanden, met de Democratische Republiek Congo, Rwanda en Burundi in de top drie.
- Daarnaast gaat er speciale aandacht naar de zogenaamde fragiele staten. Dat zijn landen met bijzonder ernstige ontwikkelingsproblemen, zoals een zwak bestuur, langdurige humanitaire crisissen, blijvende sociale spanningen, geweld door een burgeroorlog…

Doeltreffendheid, samenwerking en taakverdeling

De doelstelling van 0,7% van het BNI is evenwel geen doel op zich. Minstens even belangrijk is dat de middelen doeltreffend gebruikt worden om de armoede in de derdewereldlanden te bestrijden. Om de ontwikkelingshulp efficiënter te laten verlopen, wil de Belgische regering de betrokken departementen (diplomatie, landsverdediging, veiligheid, justitie en financiën) nog meer laten samenwerken.
Ons land wil ook de afspraken die binnen de Europese Unie gemaakt werden over een taakverdeling inzake ontwikkelingssamenwerking strikt toepassen. België zal het aantal partnerlanden verder beperken en bovendien zijn actieve tussenkomst in elk partnerland beperken tot maximum drie sectoren.

Millenniumdoelstellingen

De officiële Belgische ontwikkelingssamenwerking ondersteunt de inspanningen van de landen in het Zuiden voor meer **gelijkheid tussen mannen en vrouwen**.

Millenniumdoelstellingen: in 2015 volgen alle kinderen op de wereld basisonderwijs

België moedigt de regeringen van zijn partnerlanden aan om de **rechten van kinderen** te respecteren. Kinderen moeten worden beschermd tegen seksuele uitbuiting, kinderarbeid, een vroegtijdig huwelijk, discriminatie en mogen niet worden gerekruteerd als kindsoldaten.

De Belgische ontwikkelingssamenwerking wil de kwaliteit van de **gezondheidszorg** in de partnerlanden aanzienlijk verbeteren. In 2007 werden wereldwijd ongeveer 33 miljoen mensen besmet met HIV/aids, waarvan bijna 67% in Afrika. België heeft zijn budget voor aidsbestrijding sinds 10 jaar vertienvoudigd tot ongeveer 30 miljoen euro in 2007. Ook de strijd tegen dodelijke en verwaarloosde tropische ziekten blijft een prioriteit. Van de infectieziekten blijft malaria één van de meest dodelijke ter wereld. Er bestaan doeltreffende geneesmiddelen, maar slechts weinig patiënten hebben er toegang toe. België wil de toegang tot die geneesmiddelen helpen verruimen.

De inspanningen die we in tal van ontwikkelingslanden leveren, zullen maar tot resultaat leiden indien we meer aandacht besteden aan **opleiding en capaciteitsopbouw**. België zal onder meer de budgetten voor studiebeurzen verhogen. In een eerste fase wordt een bijkomend bedrag van 6 miljoen euro uitgetrokken. De helft van de studie- en stagebeurzen is bovendien voorbehouden voor vrouwen. Op termijn is het de bedoeling het aantal beurzen te verdubbelen.

Belga Picture

Belang van de privésector
De privésector is een belangrijke speler in de strijd tegen de armoede. Helaas kunnen ondernemingen in heel wat ontwikkelingslanden niet goed werken omwille van interne conflicten, een onstabiel politiek regime en corruptie. Het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van die landen zelf om die problemen aan te pakken. Toch wil de Belgische ontwikkelingssamenwerking steun verlenen aan kleine producenten en aan kleine en middelgrote ondernemingen in de partnerlanden. Aangezien zij jobs creëren, hebben zij een directe impact op de armoede.

Schuldverlichting
België neemt ook in 2009 deel aan initiatieven om de schulden van de arme landen met de grootste schuldenlast te verlichten. Ons land zal de overheden van die landen helpen hun schulden beter te beheren.

Migratie en ontwikkeling
Als mensen hun land verlaten, hebben ze daar meestal goede redenen voor. Extreme armoede, conflicten, slecht bestuur of schendingen van de mensenrechten liggen vaak aan de basis van hun beslissing. De Belgische ontwikkelingssamenwerking wil de oorzaken van migratie bestrijden om te voorkomen dat migratie voor velen de enige mogelijke oplossing lijkt. Ons land zet ook uitwisselingsprogramma's op met academische en wetenschappelijke instellingen in de partnerlanden en bevordert ondernemersactiviteiten.
Ten slotte wil ons land de transfer van geld door migranten vergemakkelijken. Volgens ramingen van de Wereldbank zijn de bedragen die migranten naar hun thuisland sturen een drievoud van de officiële ontwikkelingshulp.

Begroting 2009

In 2009 gaat er 252 miljoen euro meer naar ontwikkelingssamenwerking dan in 2008. Dat is een stijging met 22,7%. Tegelijk wil ons land verhinderen dat de beschikbare middelen worden versnipperd over een te groot aantal landen en projecten.

> **Bilaterale samenwerking**
Minister Michel wil de bilaterale samenwerking (samenwerking tussen de regeringen van twee landen) verhogen in de lijn van wat onze buurlanden doen. Bovendien zou België samenwerken met een kleiner aantal landen en per land zijn inspanningen concentreren in twee of drie sectoren. Zo kunnen de beheerskosten gedrukt worden en de middelen efficiënter worden ingezet.
Daarnaast wil ons land, net zoals de voorbije jaren, gebruik maken van nieuwe hulpvormen zoals begrotingshulp. Dat is hulp die niet wordt toegekend met het oog op een specifiek doel. De ontvangende overheid mag de middelen volgens haar eigen procedures besteden. Het donorland en de ontvangende overheid volgen samen op hoe het geld wordt besteed.

> **Indirecte samenwerking**
Ook de middelen voor indirecte samenwerking gaan naar omhoog. Het betreft de samenwerking via de vele ontwikkelingsorganisaties die ons land rijk is. De indirecte samenwerking geeft vorm aan de solidariteit tussen de burgers in het Noorden en de burgers in het Zuiden. Naast een algemene budgetverhoging van 3% zijn er specifieke verhogingen voor bepaalde actoren. Ook de middelen voor samenwerking tussen universiteiten stijgen met ruim 3%.

> **Humanitaire hulp**
Het doel van humanitaire hulp is levens redden, lijden verlichten en mensen beschermen tijdens en in de nasleep van natuurrampen of conflicten. België werkt samen met een aantal internationale humanitaire organisaties zoals het Internationale Rode Kruis, het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties en het Wereldvoedselprogramma. Die organisaties kunnen maar goed werken als ze vooraf weten over hoeveel geld ze op korte en

middellange termijn zullen beschikken. Daarom sloot ons land in 2008 met een reeks humanitaire organisaties overeenkomsten voor een periode van vier jaar. In 2009 wordt een budget van 19 miljoen euro uitgetrokken.

> **Voedselhulp**
België moet in het kader van zijn internationale verplichtingen jaarlijks 30 000 ton voedselhulp ter beschikking stellen. Het kan zowel gaan over voedselhulp in crisissituaties als over projecten om de landbouwproductie op te krikken. Rekening houdend met de stijgende voedselprijzen wordt het budget voor voedselhulp verhoogd tot 25 miljoen euro. Ons land koopt dat voedsel aan in het Zuiden en let er daarbij op de werking van de plaatselijke markt niet te verstoren.

De volledige beleidsnota vindt u op www.dekamer.be
▶ Begrotingen en beleidsnota's.

Het debat in de Kamer

De beleidsnota van minister Michel werd grondig besproken in de Kamercommissie Buitenlandse betrekkingen.
De meeste leden stemden in met de beslissing van de minister om ondanks de moeilijke economische situatie toch meer geld uit te trekken voor ontwikkelingssamenwerking. Maar er waren ook heel wat kritische stemmen, vragen en suggesties.

Zo beklemtoonde **Herman De Croo (Open Vld)** het belang van samenwerking tussen de landen uit het Zuiden onderling. Hulp moet niet uitsluitend uit het rijke Noorden komen. Landen als China, Brazilië en India zijn goed geplaatst om andere landen uit het Zuiden vooruit te helpen. De wereld verandert en we moeten ons bewust zijn van de rol die nieuwe actoren kunnen spelen. Hij zei verder te betreuren dat de internationale hulp zo versnipperd is. Er bestaat geen enkel overzicht van alle gevoerde acties.

Kamerlid Dallemagne (cdH) sloot zich daarbij aan. Ook hij vindt dat er te veel organisaties en overheden actief zijn op het vlak van ontwikkelingssamenwerking. Er is dan ook in de eerste plaats nood aan een herstructurering. In tegenstelling tot minister Michel vindt hij dat een vermindering van het aantal partnerlanden maar overwogen kan worden nadat de sector efficiënter georganiseerd werd.

Volgens de beleidsnota moet in 2009 0,6% van het bruto nationaal inkomen naar ontwikkelingssamenwerking gaan. **Kamerlid Moriau (PS)** vroeg zich af of die doelstelling haalbaar is. Hij vond de cijfers in de beleidsnota bovendien niet nauwkeurig genoeg. Hij plaatste ook vraagtekens bij het belang van internationale handel als motor van groei en ontwikkeling. Volgens het PS-Kamerlid is het niet bewezen dat de bevolking van een land beter wordt van meer internationale handel.

Kamerlid Claes (CD&V) vroeg dat België in het kader van zijn ontwikkelingssamenwerking meer aandacht zou besteden aan gezondheidszorg. Ons land noemt de strijd tegen aids al jaren een prioriteit. Kamerlid Claes vindt het dan ook jammer dat België geen actieve steun verleent aan het onderzoek naar een vaccin. Ons land beschikt nochtans over alle troeven om in dat onderzoek een rol te spelen. Ze vraagt ook meer aandacht voor de strijd tegen malaria, tuberculose en blindheid.

Veel belangstelling was er ten slotte ook voor het verslag van het Rekenhof. In dat verslag onderstreepte het Rekenhof onder meer dat het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking moeilijk geevalueerd kan worden en dat evaluaties vaak te laat gebeuren. **Kamerlid Colen (VB)** eiste dat de minister zou ingaan op de tekortkomingen die het Rekenhof aanklaagt. Volgens haar moeten we ons eerst vragen stellen bij het gevoerde beleid alvorens een beleid uit te stippelen voor de toekomst.

Ook **Kamerlid De Maght (LDD)** tilde heel zwaar aan de opmerkingen van het Rekenhof. We moeten eerst nagaan of het geld voor ontwikkelingssamenwerking doeltreffend gebruikt wordt en of de hulpbehoevende volkeren er écht beter van worden. Pas dan mag ons land overwegen de budgetten op te trekken, aldus het LDD-Kamerlid.

Erger nog dan de problemen met de evaluaties zijn de tekortkomingen die het Rekenhof aanstipte in verband met de overheidsopdrachten, stelde **Kamerlid Lahssaini (Ecolo-Groen!)**. Blijkbaar verloopt niet alles volgens het boekje. De Belgische ontwikkelingssamenwerking is het aan zichzelf verplicht voorbeeldig te zijn en moet dus de sociale en fiscale reglementering naleven.

De Belgische ontwikkelingssamenwerking wil de oorzaken van migratie bestrijden

Millenniumdoelstellingen

Bij de start van het nieuwe millennium, in september 2000, ondertekenden de toenmalige 189 lidstaten (nu zijn het er 192) van de Verenigde Naties de Millenniumverklaring. Dat zijn afspraken om tegen 2015 de belangrijkste wereldproblemen aan te pakken.

Als de millenniumdoelstellingen gehaald worden, ziet de wereld er in 2015 zo uit:

1. Het aantal mensen dat in extreme armoede leeft en het aantal mensen dat honger lijdt, is met de helft gedaald ten opzichte van 1990.
2. Alle kinderen op de wereld volgen basisonderwijs.
3. Meisjes krijgen dezelfde kansen als jongens: in 2005 in het basis- en middelbaar onderwijs, in 2015 op alle onderwijsniveaus.
4. Het sterftecijfer van kinderen onder de vijf jaar is met twee derde verminderd ten opzichte van 1990.
5. De moedersterfte is met driekwart verminderd ten opzichte van 1990.
6. Ziektes als malaria en aids breiden niet langer uit en kunnen worden teruggedrongen.
7. Alle landen voeren een milieubeleid dat gericht is op duurzame ontwikkeling. Dat wil zeggen, dat ze tegemoetkomen aan de behoeften van hun bevolking zonder de belangen van de toekomstige generaties te schaden. Het aantal mensen dat geen toegang heeft tot veilig drinkwater is met de helft verminderd. De levensomstandigheden van ten minste honderd miljoen mensen in sloppenwijken zijn veel verbeterd.
8. Wereldwijd werken landen en instellingen samen aan ontwikkeling. De landen voeren eerlijke handel met elkaar en er is een eerlijk financieel systeem. Het schuldenprobleem van de ontwikkelingslanden is opgelost. De ontwikkelingslanden beschikken over nieuwe technologieën. Samen met die landen is er fatsoenlijk werk voor jongeren gecreëerd.

Consensus van Monterrey
0,7% van het BNI
Begin 2002 vond in het Mexicaanse Monterrey een internationale conferentie van de Verenigde Naties plaats over ontwikkelingssamenwerking. De ontwikkelingslanden verbonden zich ertoe met meer vastberadenheid de groei in hun land te stimuleren en middelen vrij te maken om de armoede te bestrijden. De ontwikkelde landen van hun kant verbonden zich ertoe hun ontwikkelingshulp op te trekken naar 0,7% van het BNI. Verder bevestigden de deelnemers dat de hoofdverantwoordelijkheid voor de ontwikkelingsprojecten bij de ontwikkelingslanden ligt, niet bij de hulpverlenende landen.

Het Rekenhof
Het Rekenhof is een instelling die de Kamerleden helpt bij de controle van de ontvangsten en uitgaven van de staat.

▶ www.ccrek.be

Meer info over
de millenniumdoelstellingen:
▶www.detijdloopt.be
▶www.un.org/millenniumgoals/

De strijd tegen alcohol

Ministers slaan de handen in elkaar

Een biertje, een glaasje wijn: voor velen onder ons hoort het gewoon bij gezelligheid, bij een avondje uit, bij een moment van ontspanning. Alcoholgebruik is een vast onderdeel van het sociale leven en daar is niets fout mee. Zolang we er maar op een verantwoorde manier mee omgaan. Onverstandig alcoholgebruik daarentegen is nadelig en gevaarlijk. Niet alleen voor de gezondheid van de betrokkene. Een werknemer die aan alcohol verslaafd is, kan zijn job niet naar behoren doen. Een dronken chauffeur vormt een gevaar voor alle weggebruikers. Een zwangere vrouw die alcohol gebruikt, kan schade toebrengen aan haar kind.
In de zomer van 2008 pakten de 7 ministers die bevoegd zijn voor volksgezondheid uit met een gezamenlijk alcoholplan. In januari van dit jaar stelde federaal minister van Volksgezondheid Onkelinx het plan voor in de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Waarom 7 ministers? Het antwoord op die vraag is tweeledig.

1. België is een federaal land. Naast het federale beleidsniveau zijn er ook de gemeenschappen en de gewesten. Elk niveau heeft zijn eigen bevoegdheden. Anders gezegd: sommige zaken worden in België geregeld door de federale (Belgische) overheid, andere zaken worden geregeld door de gemeenschappen, weer andere door de gewesten.
2. Overmatig alcoholgebruik is een ingewikkeld probleem. Als de overheid het probleem grondig wil aanpakken, moet ze niet één, maar tientallen maatregelen nemen. Een paar voorbeelden ter verduidelijking. De overheid kan beslissen om het toegelaten alcoholgehalte voor chauffeurs te

Belga Picture

verlagen. Dat is een bevoegdheid van de federale overheid. De overheid kan ook beslissen om de jongeren via speciale campagnes te wijzen op de gevaren van alcohol. Welnu, gezondheidsopvoeding en preventieve gezondheidszorg zijn bevoegdheden van de gemeenschappen. Maar, in Franstalig België is die bevoegdheid van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest overgedragen.
Kortom, omdat zowel de federale overheid als de gemeenschappen en de gewesten betrokken zijn, hebben de bevoegde ministers beslist om samen een plan uit te werken.

Voor alle duidelijkheid: het plan dat we hier uit de doeken doen, is nog geen wet. Het zijn doelstellingen die de betrokken ministers willen verwezenlijken, liefst met de steun van zoveel mogelijk mensen in de samenleving. Alvorens een punt uit het plan wet kan worden, moet een minister of parlementslid daartoe het initiatief nemen: via een wetsontwerp, een wetsvoorstel, een koninklijk besluit…

Alcoholgebruik in België Enkele cijfers

In de gezondheidsenquête van 2004 verklaarde 84% van de Belgen van 15 jaar en ouder in de loop van het afgelopen jaar alcohol gebruikt te hebben. 18% verklaarde regelmatig alcohol te misbruiken (meer dan 6 glazen op dezelfde dag, minstens 1 keer per maand).
Het zijn vooral jongeren (15-24 jaar) die regelmatig te veel alcohol gebruiken, evenals mannen, die 3 keer meer dan vrouwen misbruik maken van alcohol. De Belgen zouden regelmatiger overmatig alcohol gebruiken dan het Europese gemiddelde.
Volgens de enquête had 8% van de Belgen in 2004 een alcoholprobleem.

Jongeren beginnen al zeer vroeg alcoholische dranken te gebruiken.
75% van de Vlaamse leerlingen van 13 jaar heeft al alcohol gebruikt. Bij de 14-jarigen is dat al 85%.
15% van de 15 tot 16-jarigen vermeldt voor zijn 13de verjaardag al eens dronken te zijn geweest (11% van de meisjes en 20% van de jongens).
5% van de jonge Brusselaars en 8% van de jonge Walen van 15 tot 24 jaar zijn van mening dat ze van alcohol afhankelijk zijn.

Wat mag momenteel wel en niet?

De verkoop van wijn en bier in de horeca (cafés, tavernes, restaurants, hotels) is verboden aan wie jonger is dan 16.
De verkoop van geestrijke dranken is verboden in de horeca en in alle handelszaken aan wie jonger is dan 18.
In hun alcoholplan stellen de ministers van Volksgezondheid voor de verkoop van wijn en bier aan min-16-jarigen ook te verbieden in alle handelszaken.

Het alcoholplan

Doelstellingen

- Problemen door alcohol voorkomen en verminderen.
- Het onaangepaste, problematische en risicovolle gebruik van alcohol bestrijden en niet alleen de afhankelijkheid van alcohol.
- Een beleid voeren dat gericht is op risicogroepen en op risicosituaties.

Doelgroepen

- Jongeren vormen een belangrijke doelgroep omdat alcohol schadelijk is voor de ontwikkeling van de hersenen. Bovendien hebben jongeren die al vroeg in contact komen met alcoholische dranken een grotere kans om later verslaafd te geraken.
- Zwangere vrouwen vormen een tweede doelgroep. Tijdens de zwangerschap alcohol drinken kan schadelijk zijn voor het kind. Het is best geen enkel product dat alcohol bevat te gebruiken gedurende de hele zwangerschap.

Maatregelen

- De ministers bevelen aan om de verkoop van alcohol te verbieden in de tankstations langs de autosnelwegen en in automaten.
- In winkels moeten dranken die alcohol bevatten duidelijk in een apart rek staan. Er mag geen verwarring mogelijk zijn tussen dranken die alcohol bevatten en andere.
- In de uitstalramen van nachtwinkels mogen niet uitsluitend alcoholhoudende dranken te zien zijn.
- De wetgeving in verband met de verkoop van alcoholische dranken aan jongeren moet duidelijker en eenvoudiger. Een duidelijke wetgeving kan gemakkelijker nageleefd worden en de politie kan de naleving ervan beter controleren.
- Er moet een informatiecampagne komen voor wie beroepsmatig betrokken is bij de verkoop of de verdeling van alcoholhoudende dranken.
- De verkoop van wijn en bier aan min-16-jarigen zou in alle handelszaken verboden moeten worden.
- De wetgeving op de verkoop en de verdeling van gemengde dranken, de zogenoemde alcopops, moet worden onderzocht.
- Rechtstreekse en onrechtstreekse reclame voor alcoholhoudende dranken moet zoveel mogelijk beperkt worden.
- De ministers willen de overeenkomst die de producenten van alcoholhoudende dranken, de horeca, de gebruikers, de minister van Volksgezondheid en de Jury voor Ethische Praktijken inzake Reclame (J.E.P.) in 2005 met elkaar sloten in een wetgevend kader gieten. In die overeenkomst uit 2005 verbonden alle betrokken

partijen zich ertoe hun verantwoordelijkheid op te nemen en acties te ondernemen om alcoholmisbruik te voorkomen en te bestrijden.
- Tijdens culturele en sportieve evenementen mogen alcoholische dranken niet langer gratis worden aangeboden. Bovendien moeten jongeren leren om kritisch te staan tegenover reclamepraktijken.
- Alcoholgebruik is een heel belangrijke oorzaak van verkeersongevallen. Daarom moeten de controles worden opgevoerd.
- Er moet strenger opgetreden worden tegenover dronken chauffeurs.
- De prijzen voor alcoholhoudende dranken in België moeten worden vergeleken met de prijzen in onze buurlanden. Als het verschil te groot is, moeten de prijzen in België omhoog.
- De aandacht van huisartsen, gynaecologen, vroedvrouwen en andere gezondheidswerkers moet worden gevestigd op de gevaren van alcohol voor zwangere vrouwen. De ministers verwijzen naar de wetsvoorstellen die recent werden ingediend om op flessen van alcoholische dranken een logo aan te brengen dat aangeeft dat er een gevaar is voor zwangere vrouwen.
- De ministers willen laten onderzoeken of het mogelijk is om de voertuigen van beroepschauffeurs en recidivisten (personen die al eerder betrapt werden op dronken rijden) uit te rusten met alcolocks. Daarbij kan de chauffeur de motor pas starten na een ademtest waaruit blijkt dat hij niet te veel gedronken heeft. In Canada bestaat een dergelijke maatregel al.
- Ze willen eveneens laten onderzoeken of er voor onervaren chauffeurs een lager alcoholgehalte kan worden toegepast.

Belga Pictures

Belga Pictures

Belga Pictures

Wetsontwerp
Wetsvoorstel
Koninklijk besluit

Zowel de parlementsleden als de federale regering kunnen het initiatief nemen om een wet te maken of een bestaande wet te wijzigen. Gaat het initiatief uit van parlementsleden, dan spreken we van een wetsvoorstel. Als de regering het initiatief neemt, spreken we van een wetsontwerp.
Een koninklijk besluit (KB) is een besluit dat een minister of staatssecretaris neemt om een wet uit te voeren. Een KB wordt meestal goedgekeurd door de Ministerraad en ondertekend door de Koning. Een KB moet dus niet door het Parlement worden goedgekeurd.

J.E.P.
De Jury voor Ethische Praktijken inzake Reclame is het zelfdisciplinaire orgaan van de reclamesector in België. De J.E.P. waakt over het correcte en eerlijke karakter van de reclameboodschappen ten aanzien van het publiek. De vereniging heeft een dubbele taak. Enerzijds onderzoekt ze de klachten die ze ontvangt van het publiek, in het bijzonder van consumenten. Anderzijds beantwoordt ze vragen die adverteerders, reclamebureaus en media haar op vrijwillige basis voorleggen alvorens een reclameboodschap te lanceren.

▶www.jep.be

Hoorzitting
De commissies organiseren regelmatig hoorzittingen. In de commissies gebeurt het voorbereidende parlementaire werk en daarvoor gaan de parlementsleden in dialoog met de buitenwereld: met vakbonden, werkgeversorganisaties, deskundigen, bewonersverenigingen, betrokkenen allerhande… Zo kunnen ze zich een volledig beeld vormen van een probleem.

Alcoholplan: debat in de Kamer

Federaal minister van Volksgezondheid Onkelinx kwam het plan in de Kamer toelichten. Tijdens een hoorzitting in de commissie Volksgezondheid luisterde ze naar de argumenten en suggesties van de Kamerleden en vertegenwoordigers van organisaties die bij de problematiek betrokken zijn: de Belgische Federatie van Wijn en Gedistilleerde dranken, de Belgische Brouwersfederatie, de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen, *Infor-drogues*, Fedito en een gespecialiseerd arts van de *Clinique Saint-Pierre* uit Ottignies.

We staan hier stil bij een aantal punten uit de discussie.
Het volledige verslag vindt u op de website van de Kamer.

Meer info: www.dekamer.be
▶Wetsontwerpen en wetsvoorstellen
▶▶Document 1822/001

Belga Pictures

Een aanvaardbaar genotsmiddel of een gevaarlijke drug?

Is alcohol een aanvaardbaar genotsmiddel of een gevaarlijke drug? De meningen zijn verdeeld.
Philip Buisseret (Belgische Brouwersfederatie) beklemtoonde dat België het bierland bij uitstek is. Bier is een wezenlijk bestanddeel van onze cultuur. De spreker pleitte voor het behoud van onze volksaard en gewoonten: met mate drinken en plezier maken. Buitensporig drinken is daarentegen onaanvaardbaar.
Volgens Ludovic Henrard (Fedito) is alcohol een potentieel gevaarlijke, legale drug. Het schaadt de geestelijke en lichamelijke gezondheid. Maar het feit dat het een cultureel ingeburgerde drug is, heeft dan weer als voordeel dat de bevolking het product en de risico's kent.
Raymond Gueibe (*Clinique Saint-Pierre*, Ottignies) plaatste de rol van alcohol in onze samenleving in een ruimere context. In de westerse landen wordt alcohol gebruikt als roesverwekkend middel en om zich te amuseren op feestjes. Maar alcoholgebruik moet in de hand worden gehouden want alcohol is en blijft een drug. Dat wij tegen alcohol anders aankijken dan tegen andere drugs is cultureel bepaald. Het is belangrijk dat we ons daarvan bewust zijn. Misschien moet dat cultureel bepaalde kader worden bijgestuurd. De heer Gueibe wees erop dat alcohol in sommige culturen verboden is, maar dat daar dan weer andere verdovende middelen zijn toegestaan.

Gemeenten niet vergeten

Het alcoholplan werd ondertekend door de ministers van volksgezondheid van de federale regering en de gemeenschaps- en gewestregeringen. Zowat alle sprekers onderstreepten evenwel dat het plaatselijke niveau zeker bij het beleid moeten worden betrokken. De gemeente is het niveau dat het dichtst bij de mensen staat. Het is heel belangrijk dat cafés, jeugdclubs, nachtwinkels, scholen en de politie bij de zaak betrokken worden.

Goede voornemens

Het plan bulkt van de goede voornemens, maar zullen die maatregelen wel het gewenste effect hebben, was een veel gehoorde vraag.
Philip Buisseret (Belgische Brouwersfederatie) vroeg zich af of het zinvol is om de verkoop van alcohol te verbieden in de tankstations langs de autosnelwegen. In België is de afstand tussen twee uitritten kort en zijn de prijzen in de tankstations aan de uitritten veel lager. Mensen met een alcoholprobleem zullen zich daar gaan bevoorraden.
Andere sprekers vonden dit dan weer een voor de hand liggende maatregel en waren verbaasd dat hij al niet veel eerder was genomen.

De verboden vrucht

De verkoop van bier aan min-16-jarigen verbieden? De vertegenwoordigers van de Belgische Brouwersfederatie zijn voor. Ze herinnerden eraan dat ze in het verleden meewerkten aan campagnes in

die zin. Ze pleitten voor een duidelijker wetgeving en voor de uitbreiding van het verbod tot alle handelszaken.
Raymond Gueibe (*Clinique Saint-Pierre*, Ottignies) stelde de zin van een dergelijke verbodsregel dan weer in vraag. Is de verboden vrucht voor jongeren niet veel aantrekkelijker dan de toegelaten vrucht?

Alcohol duurder maken

Ook over de wenselijkheid van hogere prijzen liepen de meningen uiteen.
Ludovic Henrard (Fedito) pleitte voor een accijnsverhoging. Dat zou de schatkist bijkomende inkomsten bezorgen die ze zou kunnen gebruiken voor opleiding en bewustmakingscampagnes.

Kamerlid David Geerts (sp.a) daarentegen zei te vrezen dat een prijsverhoging de kleine cafés, die hoe dan ook al lijden onder de crisis, nog meer in het moeras zou duwen.

Eerst blazen

Minister Onkelinx deelde mee dat alcoholsloten misschien al dit jaar als mogelijke straf in het verkeersreglement zouden kunnen worden opgenomen. Voor beroepschauffeurs wordt in overleg met de Europese Unie nagegaan of (vracht)wagens verplicht met dat systeem kunnen worden uitgerust. **Kamerlid Maya Detiège (sp.a)** toonde zich voorstander van het systeem. Men moet immers alles doen om te voorkomen dat iemand in beschonken toestand aan het stuur plaatsneemt. Maar, zo

Belga Picture

Vraag &

Een van de belangrijkste taken van de Kamer van volksvertegenwoordigers bestaat erin de regering te controleren. De parlementaire vraag is daartoe een geschikt instrument. Parlementaire vragen kunnen mondeling gesteld worden, tijdens de plenaire vergadering of in een commissie. Vragen kunnen ook schriftelijk gesteld worden. Vraag en antwoord worden dan gepubliceerd in het Bulletin van Vragen en Antwoorden.

Commissie Sociale zaken Studentenarbeid

Op 27 januari 2009 ondervroegen Sarah Smeyers (N-VA), Hans Bonte (sp.a), Guy D'Haeseleer (VB) en Xavier Baeselen (MR) minister van Werk Joëlle Milquet over de aangekondigde hervorming van de wetgeving op de studentenarbeid.
De minister van Werk had aangekondigd dat de nieuwe, eenvoudige regeling er tegen 1 januari 2009 zou zijn. Eind januari wachtten de Kamerleden nog altijd op een wetsontwerp.

De wetgeving op studentenarbeid moet eenvoudiger worden

Belga Picture

Sarah Smeyers (N-VA) vroeg naar de stand van zaken en wou weten hoe de nieuwe regeling eruit zou zien. Ze had ook een vraag over het fiscale luik. "Bent u van plan iets te veranderen aan de huidige slechte situatie van werkende studenten die alimentatie ontvangen van een gescheiden ouder waardoor ze nog amper mogen bijverdienen om fiscaal ten laste te blijven van hun ouders?"

Ook **Hans Bonte (sp.a)** wou weten of er al een voorstel was waarin de werkgevers en de vakbonden zich konden vinden.

Minister van Werk Milquet beklemtoonde dat studenten die willen werken dat kunnen. Ze kunnen dat deeltijds of voltijds, gedurende maximaal 23 dagen tijdens de zomermaanden en 23 dagen tijdens de rest van het jaar. De vertraging heeft te maken met het feit dat werkgevers en vakbonden niet op dezelfde golflengte zitten. Door de moeilijke economische situatie (waarbij heel wat mensen hun job verliezen) is het veel moeilijker geworden om een akkoord te bereiken over studentenarbeid.
Maar tegelijk gaf ze toe dat de hervorming noodzakelijk

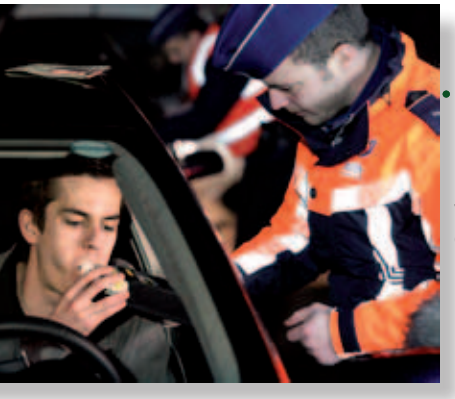

Er moet strenger opgetreden worden tegen dronken chauffeurs

voegde ze eraan toe, de overheid moet ook ingaan tegen het gebruik van de synthetische drug amfetamine, want ook die brengt de verkeersveiligheid in het gedrang.

De kracht van reclame

Moet reclame voor alcoholische dranken verboden worden?
Ludovic Henrard (Fedito) herinnerde eraan dat alcohol de enige drug is waarvoor reclame mag worden gemaakt. Bovendien beschikken de producenten van alcoholische dranken over grote reclamebudgetten, terwijl de verenigingen tegen alcoholisme maar een beperkt budget hebben voor preventiecampagnes.
Volgens Raymond Gueibe (*Clinique Saint-Pierre*, Ottignies) moet reclame niet meteen verboden worden. Het is wel belangrijk dat jongeren beter gewapend worden tegen reclameboodschappen. Daarom moet hen worden uitgelegd hoe reclame tot stand komt en wat de bedoeling ervan is.
De leden van de Belgische Brouwersfederatie verdedigden het recht op verantwoorde vrije meningsuiting, maar zeiden dat reclame uiteraard niet mag aanzetten tot overmatige consumptie en niet mag gericht zijn op minderjarigen.■

antwoord

en dringend is. Er moet een systeem komen waarbij het aantal gepresteerde dagen van een student opgevolgd kan worden. Daarover zijn alle partners het eens, aldus de minister.

Op de vraag over de fiscale behandeling van studentenarbeid gaf de minister van Werk geen antwoord. Dat is de bevoegdheid van minister van Financiën Reynders.

Xavier Baeselen (MR) verwees naar het wetsvoorstel dat de MR-fractie in oktober 2008 indiende. De MR wil komaf maken met de regeling waarbij studenten een bepaald aantal dagen mogen werken tijdens de zomermaanden en een bepaald aantal dagen tijdens de rest van het jaar. De MR wil studenten de mogelijkheid bieden om maximaal 53 dagen of 400 uur per jaar te werken. Daarbij zou het hele jaar door dezelfde fiscale regeling van toepassing zijn.

Guy D'Haeseleer (VB) pleitte op zijn beurt voor een systeem dat zo vrij mogelijk is. Heel wat studenten vullen jobs in, bijvoorbeeld in de horeca, die knelpuntjobs zijn. Het Kamerlid wees erop dat een regelgeving die te veel beperkingen oplegt, wel eens zeer slecht zou kunnen zijn voor de tewerkstelling in de sector. Hij vindt het ook niet kunnen dat het dossier vertraging oploopt doordat vakbonden en werkgevers het niet eens raken. De minister moet haar verantwoordelijkheid opnemen en knopen doorhakken, aldus Guy D'Haeseleer.

Commissie Volksgezondheid Rilatinegebruik

Op 2 februari 2009 ondervroegen Christine Van Broeckhoven (sp.a) en Koen Bultinck (VB) minister van Volksgezondheid Onkelinx over het overdreven en oneigenlijke gebruik van Rilatine. Een paar dagen eerder was er in een Vlaamse krant een artikel verschenen over de verontrustende stijging van het gebruik van medicijnen die de hersenfuncties beïnvloeden en het gedrag bijsturen.

Christine Van Broeckhoven (sp.a) verwees naar een studie van het Instituut voor Medische Statistiek waaruit bleek dat sinds 2004 de verkoop van Rilatine met 50% gestegen was, van 9,6 naar 14,8 miljoen pillen per jaar.
"De farmaceutische bedrijven kenden hierbij een niet-onaardige stijging van hun verkoopbudgetten. Bijvoorbeeld het verkoopbudget van Novartis, producent van Rilatine, kende een verdrievoudiging, van 2,1 miljoen naar 7,3 miljoen euro. Uit het gebruik is duidelijk af te leiden dat deze medicijnen niet alleen worden gebruikt door patiënten. Potentiële andere gebruikers zijn gezonde personen die ze gebruiken om hun gedrag bij te sturen: Rilatine om de aandacht te verscherpen, Provigil om slaperigheid gedurende de dag tegen te gaan…"
"Ze worden onder meer gebruikt door studenten in de examenperiode en door werkende mensen, inclusief professoren, om harder te werken of tegen jetlag. Dit is echter niet zonder gevaar omdat elk van deze geneesmiddelen ook ernstige nevenwerkingen heeft en omdat de risico's op hersenschade door langdurig gebruik nog onvoldoende bekend zijn. Bovendien is het bekend dat deze medicijnen slechts succes hebben bij een kleine groep van patiënten. Waarschijnlijk speelt bij gezonde personen ook het zogenaamde placebo-effect. Daarom is het oneigenlijke gebruik van Rilatine en andere stimulantia in de examenperiode bijzonder verontrustend, gezien de hogere dosissen die worden gebruikt en de negatieve bijwerkingen die onder meer kunnen leiden tot paranoïde gedachten, depressies en psychosen,

Belga Pictur

waarvoor dan weer medicatie als Prozac en Risperdal wordt toegediend."
"Welke criteria worden gebruikt om die stimulerende medicatie voor te schrijven aan gezonde personen? Kent u de statistieken van de gezonde gebruikers? Hoe wil u gezonde gebruikers wijzen op het reële gevaar van hersenschade door langdurig gebruik? Zijn huisartsen en artsen in het algemeen voldoende bekend met de risico's van deze medicatie bij overdosering? Hoe organiseert u specifieke bijscholing over de werking van de hersenen en over de bijwerkingen van gedragsmedicatie?"
"Deze medicijnen zijn slechts verkrijgbaar op voorschrift. Dat wordt echter omzeild door de illegale verkoop via internet. Hoe wilt u de verkoop van die niet ongevaarlijke en verslavende medicatie regulariseren?"

Steeds meer kinderen nemen Rilatine

Minister van Volksgezondheid Onkelinx deelde mee dat de consumptie van methylfenidaat (de werkzame stof in Rilatine) gestegen was van 125 672 gram in 2003 naar 220 000 gram in 2007. Ze voegde eraan toe dat er niet alleen in België, maar in alle geïndustrialiseerde landen veel Rilatine wordt genomen. Exacte cijfers over het aantal gezonde personen die dit soort geneesmiddelen neemt, heeft de minister niet aangezien gezonde personen geen terugbetaling krijgen van het RIZIV.

Minister Onkelinx: "Om te kunnen genieten van een terugbetaling moet men gelijktijdig aan meerdere voorwaarden voldoen. Een daarvan is dat de diagnose van ADHD wordt gesteld door een kinderpsychiater, een kinderneuroloog of een geneesheer-specialist die een erkenning in kinderneurologie heeft gekregen."
"De artsen die deze stof voorschrijven, kunnen worden verzocht hun voorschriften te rechtvaardigen voor de bevoegde Provinciale Geneeskundige Commissie."

De minister gaf een overzicht van de initiatieven die genomen werden om alle betrokkenen te informeren. Zo bevat de bijsluiter informatie in verband met de diagnose van ADHD. De bijsluiter vermeldt ook dat methylfenidaat niet altijd de aangewezen behandeling is bij kinderen die lijden aan ADHD en dat het aanbevolen is bijkomend psychologische, pedagogische en sociale maatregelen te treffen. De artsen worden geïnformeerd via informatiefiches en een speciale website en kunnen voortgezette opleidingen volgen.

Koen Bultinck (VB) bracht de problematiek een jaar eerder ook al ter sprake in de commissie Volksgezondheid. De minister had toen aangekondigd een campagne te overwegen om het Rilatinegebruik te ontraden. Koen Bultinck vroeg begin februari van dit jaar wat de stand van zaken was.

Minister Onkelinx deelde mee dat het Europees Geneesmiddelenbureau de baten en risico's van Rilatine opnieuw had bestudeerd. Het bureau heeft besloten dat methylfenidaat zijn plaats behoudt in de behandeling van ADHD bij kinderen van meer dan zes jaar. Het raadt aan om in alle bijsluiters een reeks herinneringen en waarschuwingen op te nemen over de gekende en vermoede ongewenste effecten.
De minister herinnerde er ook aan dat er geen reclame mag worden gemaakt voor geneesmiddelen die onderworpen zijn aan een voorschrift.
Ze gaf toe dat de illegale verkoop via internet verontrustend is. Het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten werkt daarom aan een grote campagne om het brede publiek te waarschuwen voor de mogelijke risico's die verbonden zijn aan het kopen van geneesmiddelen via het internet.

Christine Van Broeckhoven betreurt dat het allemaal zo lang duurt. “Ik wil erop wijzen dat het gebruik van Rilatine door studenten sinds jaar en dag bestaat. Het octrooi van Rilatine dateert van 1954, dus dat is niet nieuw. Men heeft al lang de tijd gehad om dat gedrag bij te sturen. Men doet dat niet, maar men zou er beter mee beginnen. Men moet jonge mensen leren dat men ook examens kan doen zonder medicatie. Ik ben een gedragswetenschapper. Ik weet wat het effect is van medicatie op de hersenen.”

Commissie Sociale zaken
Onderhoudsgeld

Op 3 februari 2009 vroeg **Sophie Pécriaux (PS)** welke procedure een werkloosheidsbureau moet volgen wanneer een alleenstaande werkloze het statuut heeft van werknemer met gezinslast. Een werkloze krijgt dat statuut wanneer hij op erewoord verklaart onderhoudsuitkeringen te betalen. Hij ontvangt dan een hogere werkloosheidsuitkering dan een alleenstaande werkloze zonder gezinslast. Sophie Pécriaux stelde vast dat niet alle werkloosheidbureaus nadien controleren of de werkloze in kwestie zijn onderhoudsverplichtingen effectief nakomt.
Ze wou van de minister weten welke instructies de werkloosheidsbureaus daaromtrent gekregen hebben.

Minister van Werk Milquet antwoordde dat het voor de werkloosheidsbureaus onmogelijk is om systematisch te controleren of de werkloze elke maand zijn verplichtingen nakomt. Wanneer het werkloosheidsbureau dat vraagt, moet de werkloze wel een betalingsbewijs voorleggen. In de praktijk zal het werkloosheidsbureau dat bewijs vragen nadat het, eventueel via een OCMW, een klacht heeft ontvangen van de gedupeerde. Als blijkt dat de werkloze zijn onderhoudsverplichtingen niet nakomt, kan hij het statuut van werknemer met gezinslast verliezen. De minister deelde verder mee dat de schuldeiser of de Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO) beslag kan laten leggen op de werkloosheidsuitkering wanneer de werkloze het verschuldigde onderhoudsgeld niet spontaan betaalt. De openbare instellingen, waaronder de RVA, moeten alle vragen van de Dienst voor Alimentatievorderingen over de middelen, de domicilie en de verblijfplaats van de betrokkenen beantwoorden.
De minister laat onderzoeken of het mogelijk is om de betrokken werklozen te verplichten om regelmatig, bijvoorbeeld om de drie of om de zes maanden, een bewijs van de uitgevoerde betalingen voor te leggen.

DAVO
Heel wat eenoudergezinnen hebben financiële problemen doordat de ex-partner het verschuldigde onderhoudsgeld niet betaalt. Om dat probleem op te lossen, richtte de federale regering, op initiatief van de Kamer, begin 2003 de Dienst voor Alimentatievorderingen op. Die dienst vordert het achterstallige onderhoudsgeld bij de ex-partner en kan voorschotten uitbetalen aan alleenstaande ouders met een laag inkomen.

Commissie Justitie
Penitentiair verlof

Begin maart pleegde een gevangene die met penitentiair verlof was een overval op een winkel in het West-Vlaamse Koekelare. Op 18 maart 2008 vroeg Carina Van Cauter (Open Vld) daarover meer uitleg aan minister van Justitie De Clerck.

Carina Van Cauter (Open Vld) beklemtoonde dat het penitentiair verlof aan gevangenen de mogelijkheid biedt zich zo snel mogelijk en op een goede manier voor te bereiden op hun re-integratie in de maatschappij. Het systeem mag evenwel in geen geval misbruikt worden.
Kamerlid Van Cauter wou van de minister weten of de dader voldeed aan de voorwaarden voor penitentiair verlof en of er geen aanwijzigingen waren voor een risico op recidive.

Het parket wordt ingelicht wanneer gevangenen met penitentiair verlof gaan

Minister van Justitie De Clerck antwoordde dat de gevangene als sinds november 2007 aan de voorwaarden voor penitentiair verlof voldeed. Hij had al zes penitentiaire verloven achter de rug en die waren zonder incidenten verlopen. Hij leefde al de voorwaarden na. Tot op het moment van de overval liet niets dus vermoeden dat de veroordeelde opnieuw strafbare feiten zou plegen. De veroordeelde werd trouwens ook gevolgd door de psychosociale dienst van de gevangenis.

De minister gaf nog mee dat de veroordeelde een paar maanden onder elektronisch toezicht had gestaan. Dat regime was evenwel gestopt omdat de betrokkene geen dagactiviteit meer had. Elektronisch toezicht kan alleen voor veroordeelden die een welbepaalde vaste dagindeling hebben, die strikt opgevolgd en gecontroleerd kan worden.

Op de vraag van Kamerlid Van Cauter of er tijdens het penitentiair verlof opgevolgd en gecontroleerd wordt, antwoordde de minister: “Het parket wordt ingelicht wanneer gedetineerden met penitentiair verlof gaan. Er wordt controle uitgevoerd tijdens penitentiair verlof wanneer dit uitdrukkelijk in de voorwaarden is bepaald of op initiatief van het parket of de politie zelf.”

Commissie Binnenlandse zaken
Diversiteit bij de politie

Belga Picture

Leen Dierick (CD&V) vroeg aan minister van Binnenlandse zaken De Padt uitleg over het diversiteitsbeleid bij de politie. Ze verwees naar berichten in de media waaruit bleek dat de Antwerpse politie problemen heeft om agenten van allochtone origine aan te werven.

Leen Dierick (CD&V): “Etnische diversiteit in het politiekorps is belangrijk want het politiekorps moet in zekere mate een afspiegeling zijn van de samenleving. Bovendien kan het een pluspunt zijn te beschikken over mensen van allochtone origine, vooral als er problemen zijn met allochtone jongeren.”
Blijkbaar hebben allochtone kandidaten meer moeite om te slagen voor de examens omdat ze onvoldoende Nederlands kennen.
Kamerlid Dierick beklemtoonde dat de politie weliswaar inspanningen doet om het probleem op te lossen, onder meer door voorbereidende cursussen te organiseren, maar stelde vast dat dat blijkbaar niet volstaat. Ze wou weten hoe het aantal werknemers van allochtone origine, het aantal vrouwen en het aantal mindervalide personen bij de politie de afgelopen jaren geëvolueerd is. En of de minister bijkomende maatregelen plant om het personeelsbestand nog diverser te maken.

Minister van Binnenlandse zaken De Padt schetste de evolutie. In 2004 was 4,4% van de geslaagde kandidaten van allochtone afkomst, in 2005 was dat 3%, in 2006 3,5% en in 2007 3,4%.
Het aantal vrouwelijke politieagenten is gestegen van 14,6% in 2006 naar 16,6% in 2008. Bij het logistieke en administratieve personeel bedraagt het aantal vrouwen evenwel 68,5%.
De minister deelde verder mee dat de federale politie inspanningen levert om mensen met een handicap aan te werven. “Zo werden er in 2007 6 personen met een visuele handicap aangeworven voor opdrachten in het kader van de telefoontap.”

In antwoord op de vraag naar eventuele bijkomende maatregelen gaf minister De Padt een stand van zaken. “Naast de vooropleiding van het lange type, gedurende vier maanden voltijds, bestaat de mogelijkheid om kortere en meer gerichte opleidingsmodules te volgen van ongeveer twee maanden deeltijds. Die bereiden de kandidaten voor op de kennistests en/of op de persoonlijkheidstests en het verschijnen voor de selectiecommissie. Dat is een communicatiemodule.”
“Gezien de geleverde inspanningen en de behaalde resultaten worden op korte termijn geen bijkomende maatregelen genomen. Niettemin wordt het project regelmatig geëvalueerd en worden zo nodig aanpassingen gedaan.”■

U kunt alle vragen en antwoorden nalezen op www.dekamer.be .
▶ Schriftelijke vragen en antwoorden
▶ Bespreking van interpellaties en vragen

De internationale voedselcrisis

Op 28 januari 2009 was Olivier De Schutter te gast in de Kamer voor een debat over de internationale voedselcrisis. In juni vorig jaar wijdde de Kamer al een eerste debat aan de problematiek. De prijzen van voedsel en andere grondstoffen bereikten toen een historisch hoogtepunt. Intussen zijn de prijzen gedaald, maar het aantal mensen dat honger lijdt, blijft toenemen. Hoe komt dat? En hoe kan een klein land als België meewerken aan een oplossing?

Belga Picture

Belga Picture

Belga Picture

"De opvolging van de internationale voedselcrisis blijft een prioriteit", zei Kamervoorzitter Dewael bij het begin van het debat. De voedsel- en brandstofprijzen zijn na de piek van juli vorig jaar enigszins gedaald. Toch houdt de voedselcrisis in grote delen van de wereld aan.
Olivier De Schutter, speciaal rapporteur voor het recht op voedsel bij de Verenigde Naties, ziet daar verschillende redenen voor.

1. De prijsdaling is relatief. De prijzen zijn gedaald ten opzichte van juni 2008, maar zijn nog altijd hoog ten opzichte van 2002 en 2003. Heel wat landen die voedingsmiddelen moeten invoeren, hebben nog altijd problemen.
2. De prijzen zijn op de plaatselijke markten niet in dezelfde mate gedaald als op de internationale markten.
3. Heel wat armen zijn producenten van voedsel, kleine boeren die een bescheiden lapje grond bewerken. Wanneer de prijzen dalen, daalt hun inkomen.

Het echte probleem heeft volgens Olivier De Schutter niet zozeer te maken met hoge of lage prijzen, maar wel met de enorme prijsschommelingen. Daardoor kunnen de boeren/producenten en de overheden van de betrokken landen onmogelijk plannen. Bovendien is het zo dat de consument een te hoge prijs betaalt, terwijl de boer een te lage prijs krijgt voor zijn producten. De kloof tussen beide prijzen is de afgelopen 25 jaar dramatisch toegenomen doordat de voedselketen langer geworden is.

Sinds mei vorig jaar buigt een werkgroep van de Verenigde Naties zich over het voedselprobleem. De werkgroep beklemtoont twee zaken (ze hebben het over twee pijlers). Ten eerste (eerste pijler) is er nood aan maatregelen voor noodhulp. In noodsituaties moet de internationale gemeenschap snel hulp kunnen verlenen. Ten tweede (tweede pijler) moet er meer geïnvesteerd worden in landbouw. Zowel de internationale ontwikkelingssamenwerking als de overheden van de betrokken landen hebben landbouw de voorbije twintig jaar stiefmoederlijk behandeld. In 1980 ging bijna 20% van het budget voor ontwikkelingssamenwerking van de OVSE-landen naar landbouw. In 2007 was dat nog maar 4 à 5%.
Olivier De Schutter is dan ook blij dat de Belgische minister van Ontwikkelingssamenwerking de nodige budgetten vrijmaakt om de landbouw in onze partnerlanden te ondersteunen.

Recht op voedsel

Toch volstaat een verhoging van de budgetten volgens hem niet om alle problemen op te lossen. Met meer geld kan de productiviteit in de landbouw weliswaar verhoogd worden. Als de boeren beschikken over moderne machines, zaaigoed van goede kwaliteit en de nodige meststoffen kunnen ze hun productie fors opdrijven. De vraag is alleen of dat de honger uit de wereld zal helpen. Het probleem is namelijk dat hele bevolkingsgroepen te arm zijn om het voedsel dat beschikbaar is te kopen. Hongersnood ontstaat wanneer bevolkingsgroepen hun inkomen zien dalen of wegvallen, terwijl ze niet kunnen terugvallen op sociale voorzieningen en er geen reguleringsmechanismen zijn die iedereen toegang tot voedsel verschaffen, aldus Olivier De Schutter. Daarom is er volgens hem nood aan een derde pijler, het recht op voedsel. En precies op dat vlak kan ons land een rol spelen. Ons land kan tijdens internationale ontmoetingen het belang van het recht op voedsel verdedigen.

Agrobrandstoffen

Ook de toegenomen vraag naar agrobrandstoffen speelt een belangrijke rol in het voedselvraagstuk. Het feit bijvoorbeeld dat de VS, als belangrijkste uitvoerder van maïs ter wereld, in 2008 een derde van zijn maïsproductie gebruikte om agrobrandstoffen te produceren, heeft maïs veel duurder gemaakt. In heel wat landen uit het Zuiden, zoals Brazilië, Angola, Pakistan en Madagascar, is de kans reëel dat vele duizenden hectaren vruchtbare landbouwgrond voor lange tijd verhuurd worden aan bedrijven die agrobrandstoffen produceren.
De spreker beklemtoonde dat landbouwproducten niet als gewone koopwaar behandeld mogen worden. De vraag is dan of en hoe je landbouw kunt opnemen in de vrije wereldhandel.

Europees voorzitterschap als hefboom

Agrobrandstoffen, het gebruik van vruchtbare landbouwgrond, de hervorming van de internationale handel: het zijn thema's die volgens Olivier De Schutter op internationale fora te weinig ter sprake komen. Hij rekent op ons land om daar verandering in te brengen. Ons land kan volgens hem veel doen omdat het gerespecteerd wordt in internationale kringen. Het wordt meer gerespecteerd dan sommige grote landen waarvan men vermoedt dat de standpunten van hun regering ingegeven worden door economische belangen. Hij hoopt dat België in de tweede helft van 2010 het Europese voorzitterschap zal benutten om de vragen te stellen die gesteld moeten worden en om het recht op voedsel op de agenda te zetten.

Hoe moeten we ons dat recht op voedsel concreet voorstellen? Hoe kan het in een tekst gegoten worden, wou **Kamerlid Dallemagne (cdH)** weten. Olivier De Schutter wees erop dat het recht op voedsel al lange tijd een van de universele rechten van

OVSE
De Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa telt 56 lidstaten en bestrijkt een gebied dat gaat van Canada en de Verenigde Staten over de Europese Unie, de Russische Federatie en de zuidelijke Caucasus tot Centraal-Azië. De OVSE probeert de samenwerking tussen haar leden op militair, economisch en humanitair gebied te bevorderen.

▶ www.osce.org

Agrobrandstoffen
Agrobrandstoffen zijn brandstoffen (zoals bio-ethanol en biodiesel) verkregen uit landbouwgewassen: maïs, tarwe, bieten, suikerriet, palmolie… Tot voor kort spraken we over biobrandstoffen. Die benaming wekte de indruk dat de brandstoffen verkregen werden uit biologisch geteelde gewassen, wat meestal niet het geval was. Daarom is de benaming agrobrandstoffen beter.

Europees voorzitterschap
De Europese Unie telt 27 lidstaten. De lidstaten nemen om beurt, telkens voor een periode van zes maanden, het voorzitterschap van de Unie waar. Het land dat voorzitter is, bepaalt de Europese agenda.
Momenteel is Tsjechië EU-voorzitter. Op 1 juli 2009 neemt Zweden de voorzittersfakkel over. Vervolgens is het de beurt aan Spanje (eerste

Veel derdewereldlanden geven voorrang aan de teelt van exportgewassen

de mens is. Om dat abstracte principe om te zetten in beleid moet elk land een strategie op papier zetten. Daarin wordt vastgelegd welke overheidsdienst verantwoordelijk is, wat het te bereiken doel is en welke maatregelen genomen worden om dat doel te bereiken. Zo kunnen rechtbanken nagaan of de overheid haar verplichtingen nakomt.

Volgens **Kamerlid Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen!)** moeten we niet alleen het recht op voedsel verdedigen, maar ook de voedselsoevereiniteit. Elk land moet het recht hebben om, zonder inmenging van buitenaf, een landbouw- en voedselbeleid uit te stippelen dat aangepast is aan de behoeften van het land. Dat mag weliswaar geen schade berokkenen aan de landbouw in andere landen. Een ander fundamenteel recht is het recht op toegang tot grond. In heel wat landen worden kleine boeren door grote bedrijven van hun grond verjaagd, aldus het Kamerlid. Niet zelden gebeurt dat met medeweten van de overheid. De grote bedrijven gebruiken de grond vervolgens om er grondstoffen voor de agro-industrie of voedergewassen voor het vee in de rijke landen te verbouwen.

Ook **Kamerlid Bellot (MR)** onderstreepte de verantwoordelijkheid van het rijke Noorden. In heel wat landen heeft er zich immers een verschuiving voorgedaan van plaatselijke landbouw naar de teelt van gewassen bestemd voor export onder druk van de Wereldbank.

Kamerlid Cornil (PS) stond stil bij het probleem van de speculatie met voedingsmiddelen. Volgens Olivier De Schutter kan speculatie het best worden tegengegaan door voedselvoorraden aan te leggen. Het spreekt voor zich dat die voorraden maar aangesproken mogen worden wanneer het echt nodig is en niet ten koste mogen gaan van andere landen. Een land dat voedselvoorraden aanlegt, kan het aanbod sturen en zo grote prijsschommelingen tegengaan. Olivier De Schutter gaf in dat verband het voorbeeld van Canada dat voor een aantal landbouwproducten het aanbod stuurt. Canada hanteert een systeem van quota dat bepaalt hoeveel elke boer moet produceren om tegemoet te komen aan de behoeften van de bevolking. De boeren krijgen voor hun producten een vooraf afgesproken prijs die jarenlang stabiel blijft. Zijn melk en eieren in Canada daardoor duurder dan in de VS waar de productie en de prijzen volledig vrij zijn? Toch niet. Omdat er in de prijs die de Canadese consument betaalt geen 'risicopremie' vervat zit, aldus de spreker.

Oproep aan de regering

Ons land kan veel doen omdat het gerespecteerd wordt in internationale kringen, stelde Olivier De Schutter meer dan eens. Dus moet België zijn verantwoordelijkheid maar opnemen, oordeelden de leden van de Kamercommissie Buitenlandse betrekkingen. Ze beslisten een concrete oproep te richten aan de Belgische federale regering.

helft van 2010), België (tweede helft van 2010) en Hongarije (eerste helft 2011). In de praktijk werkt de lidstaat die EU-voorzitter is nauw samen met de vorige en de volgende voorzitter. Door te werken met triovoorzitterschappen komt er meer continuïteit in het Europese beleid. Momenteel bereidt België, zowel op het vlak van de regering als het parlement, samen met Spanje en Hongarije het triovoorzitterschap voor.

Wereldbank
De Wereldbank werd, net als het Internationaal Muntfonds, na de Tweede Wereldoorlog opgericht tijdens de Bretton Woods-conferentie in de Verenigde Staten. Het is een internationale organisatie die financiële en technische ondersteuning geeft aan ontwikkelingslanden om hen te helpen de armoede te bestrijden. Aan die steun kan de Wereldbank voorwaarden koppelen. Ze kan bijvoorbeeld eisen dat de landen die hulp ontvangen hun begroting gezond maken door hun landbouwbeleid bij te sturen.

Resolutie
Een resolutie is een tekst waarin één of meer parlementsleden hun standpunt uiteenzetten over een bepaald probleem of aan de federale regering vragen haar beleid bij te sturen of initiatieven te nemen op nationaal of internationaal vlak.

In heel wat landen worden kleine boeren door grote bedrijven van hun grond verjaagd

Tijdens de commissievergadering van 18 februari 2009 legden ze de laatste hand aan een resolutie over de internationale voedselcrisis. Daarin vragen ze dat de federale regering haar verantwoordelijkheid opneemt in het licht van de wereldvoedselcrisis.

- De federale regering moet er bij internationale organisaties voor pleiten dat de Staten het recht op voedsel daadwerkelijk toepassen.
- Het landbouwbeleid moet een belangrijk element zijn in de Belgische ontwikkelingssamenwerking. De Kamerleden spraken de wens uit dat ten minste 10% van het budget voor ontwikkelingssamenwerking aan landbouw en plattelandsontwikkeling zou worden besteed.
- België moet ook de andere Europese landen ertoe aanzetten het aandeel van landbouw en plattelandsontwikkeling in hun ontwikkelingshulp op te voeren.
- In de tweede helft van 2010, wanneer België voorzitter is van de Europese Unie, moet er een internationale conferentie over voedselzekerheid georganiseerd worden.
- De teelt van en de handel in agrobrandstofgewassen mag geen honger veroorzaken. De federale regering moet ervoor pleiten dat ons land daar samen met de Europese Unie op toeziet.
- De federale regering moet blijven werken aan maatregelen om de CO_2-uitstoot te verminderen en de klimaatwijziging te temperen. Dat om te voorkomen dat de leefomstandigheden van de wereldbevolking achteruitgaan.
- Ze moet er ook voor zorgen dat de inspanningen om de klimaatwijziging tegen te gaan de landen in het Zuiden niet belasten.

De resolutie werd ondertekend door Kamerleden van MR, PS, sp.a, CD&V, Ecolo-Groen!, cdH en Open Vld.

De volledige tekst van de resolutie:
www.dekamer.be
▶Wetsontwerpen en wetsvoorstellen
▶ Document nr. 1197/007

Samenwerking met de Congolese Assemblée nationale

Regelmatig gaan ambtenaren-experts van de Kamer van volksvertegenwoordigers naar de Congolese *Assemblée nationale* om er opleiding te geven aan ambtenaren en parlementsleden. De Kamer sloot daarover in 2007 een overeenkomst met haar Congolese tegenhanger. De *Assemblée nationale* stond toen in de kinderschoenen. Een jaar eerder, in 2006, hadden in de Democratische Republiek Congo voor het eerst sinds de jaren 1960 parlementsverkiezingen plaatsgevonden.

De Kamer werkte in overleg met de Congolese partners een opleidingsprogramma uit. Het omvat zowat alle aspecten van de werking van een parlement.

Gespreid over 2008 werden volgende thema's uitgediept.

- De parlementaire autonomie. Het parlement moet onafhankelijk zijn van de regering en van de rechterlijke macht. Een parlementslid moet onafhankelijk zijn en dat kan alleen als hij/zij een degelijke parlementaire vergoeding krijgt. En om goed te kunnen werken, heeft het parlement onafhankelijke en onpartijdige ambtenaren nodig.
- De parlementaire administratie. Wat zijn de rechten en plichten van ambtenaren? Hoe werkt een personeelsdienst? Hoe kan de administratie van het parlement de parlementsleden ondersteunen (administratief, logistiek, informatief, intellectueel)?
- Hoe komt een wet tot stand? Aan welke voorwaarden moet een goede wettekst voldoen? Door wie en hoe worden de teksten nagezien? Wat gebeurt er in een commissie? Hoe gaat het er in de plenaire vergadering aan toe? Hoe verloopt de samenwerking tussen beide kamers in een tweekamerstelsel?
- De controle- en adviesorganen die het parlement in zijn werking kunnen ondersteunen: de ombudsman, de Hoge Raad voor de Justitie, het Rekenhof, het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten…
- De specifieke rol van de medewerkers van de parlementsleden: hun rol inzake het wetgevende werk en de controlefunctie, hun verhouding tot de administratie van het parlement, hun rol in de communicatie met het brede publiek, de pers en de lobbygroepen…

In 2009 zijn er nog een zevental seminaries gepland. Die gaan onder meer over de nieuwste informatie- en communicatietechnologieën en hun nut voor het parlement en de parlementsleden, de parlementaire controle, de parlementaire verslaggeving en de communicatie met de burgers. Verder zal een aantal Congolese ambtenaren stage lopen in de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers.

Uiteraard wordt er tussentijds geëvalueerd. De thema's en de doelgroepen worden in onderling overleg bepaald en er wordt nagegaan of de opleidingen tegemoetkomen aan de noden van de Congolese partners. Zo nodig wordt er bijgestuurd.

De ambtenaren-experts van de Kamer kennen hun vak. De moeilijkheid bestaat er voor hen vooral in om in te spelen op de Congolese realiteit. Wat voor ons evident is, is dat daarom (nog) niet in een prille democratie. Wij vinden het normaal dat een parlementslid onafhankelijk is, kritiek geeft op de regering, een minister op de rooster legt tijdens een commissievergadering die iedereen zomaar kan bijwonen… Maar dat zijn zaken die moeten groeien. Het zijn geen praktijken die je van de ene op de andere dag invoert door te sleutelen aan een wet of een reglement.
Wat telt, is dat Congo op de goede weg is. Het land heeft een democratisch verkozen parlement dat bovendien door vele internationale waarnemers als een van de best functionerende instellingen wordt bestempeld. De ambtenaren, de parlementsleden en hun medewerkers, zowel van meerderheid als oppositie, maken tijd vrij om zich te informeren en zich bij te scholen. En vooral: de Congolezen weten zich gesteund door de partners in het buitenland.■

Zeldzame ziekten

Op 27 februari 2009 vond in het Huis van de parlementsleden een studiedag over zeldzame ziekten en weesgeneesmiddelen plaats. Een zeldzame ziekte is een ziekte die slechts bij 1 op 2 000 personen voorkomt. Door die zeldzaamheid hebben de patiënten niet alleen problemen op medisch, maar ook op sociaal en individueel vlak.

▶ www.radiorg.be

Het jaarverslag van de federale ombudsman

Op woensdag 25 maart 2009 overhandigden de federale ombudsmannen, Guido Schuermans en Catherine De Bruecker, het jaarverslag 2008 aan Kamervoorzitter Dewael. De federale ombudsmannen onderzoeken klachten van burgers over de werking van de federale overheid. Het jaarverslag is online beschikbaar: www.federaalombudsman.be

Talenfeest

Ontmoeting tussen Vlaanderen en Wallonië: daarop ligt de klemtoon tijdens de vierde editie van het Talenfeest op 24, 25 en 27 april 2009. Leerkrachten Nederlands uit Franstalig België en leerkrachten Frans uit Vlaanderen wisselen ideeën en projecten uit. Maar natuurlijk is het Talenfeest er vooral voor de jongeren en het brede publiek. Deelnemers hebben de keuze uit meer dan 50 workshops in 20 talen.

▶ www.talenanimatie.be

Dag van de democratie

Kamer en Senaat nemen op 8 mei 2009 deel aan de Dag van de democratie. Ruim 120 jongeren uit de derde graad van het middelbaar onderwijs hebben die dag in het Federaal Parlement een ontmoeting met getuigen van de Tweede Wereldoorlog. Ze nemen ook deel aan een themawandeling over de Tweede Wereldoorlog in Brussel.

Privacy

Op 13 mei 2009 organiseert de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, beter gekend als de Privacycommissie, een congres over de herziening van de richtlijnen inzake privacy in de Europese Unie. De Privacycommissie is een onafhankelijk orgaan dat toeziet op de bescherming van de privacy bij de verwerking van persoonsgegevens.

▶ www.privacycommission.be

Kras

Op 15 mei 2009 vindt de slotzitting van Kras plaats. Kras is de opvolger van het vroegere scholierenparlement. Jongeren van het vijfde en zesde middelbaar werkten een jaar lang rond het thema ‘voedsel’. Op 15 mei komen ze naar Brussel voor de overkoepelende slotzitting.

▶ http://kras.globelink.be

Tentoonstelling uraniumwapens

Vanaf 18 juni 2009 vindt in het Federaal Parlement een fototentoonstelling plaats over de slachtoffers van uraniumwapens. De foto’s werden gemaakt door de Japanse fotograaf Naomi Toyoda tijdens zijn bezoek aan Irak. Organisator: de Belgische coalitie tegen uraniumwapens

De Kamer bezoeken

In het Federaal Parlement klopt het hart van de Belgische politiek. Vooral op dinsdag, woensdag en donderdag heerst er een drukte van jewelste. Parlementsleden haasten zich naar een vergadering, buigen zich over een wetsvoorstel, horen deskundigen, ondervragen ministers, staan de pers te woord…

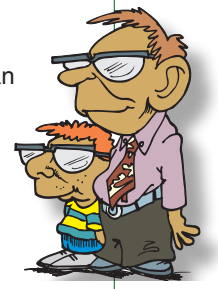

Zin om met uw klas, vereniging, collega's of vrienden die sfeer van politieke bedrijvigheid op te snuiven?
Tijdig inschrijven is de boodschap. Dat kan via www.dekamer.be (rubriek Bezoeken) of telefonisch bij de dienst Public Relations, tussen 10 en 12 uur: 02 549 81 36.
Een groepsbezoek is gratis en duurt anderhalf uur.
Een groep bestaat het best uit 10 tot 30 personen.

Wil u tijdens uw bezoek een Kamerlid spreken? Als u ons dat tijdig meedeelt, brengen we dat voor u in orde.

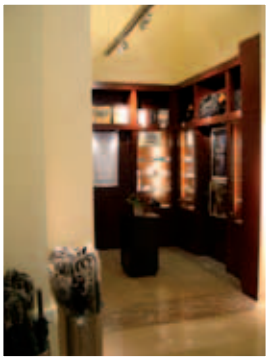

Neem zeker een kijkje
in onze totaal **vernieuwde boetiek.**

U vindt er boeken over de Kamer, haar activiteiten en haar geschiedenis, documentatiemateriaal, allerhande mooie en praktische souvenirs en leuke hebbedingetjes.

Open:
iedere werkdag van 9.30 tot 13 uur en van 14 tot 17 uur.

Een vergadering bijwonen

Iedereen kan de openbare commissievergaderingen en de plenaire vergaderingen bijwonen. U meldt zich gewoon aan bij het onthaal aan de Leuvenseweg 13 (achterkant van het parlementsgebouw).
Voor de agenda surft u naar www.dekamer.be .

Wil u meer exemplaren van dit magazine ontvangen?

Een adreswijziging melden?
Uit ons bestand geschrapt worden?
Laat het ons weten via pri@dekamer.be .

Meer info

De parlementaire documenten i.v.m. de thema's die we in dit magazine aansnijden vindt u op www.dekamer.be . (> Publicaties > Magazine van de Kamer)

De plenaire vergadering online

www.dekamer.be > Meekijken vergaderingen